

A 2017. évi adóváltozásokról

A kézirat lezárva: 2017. január 10.

Összeállította: Antalóczy Györgyné könyvvizsgáló és adótanácsadó, a TRIANT Könyvvizsgáló, Adó- és Szaktanácsadó Kft. ügyvezetője.

Kiadja: Turizmus Kft.

Felelős kiadó: Szebeni Zsolt

Felelős szerkesztő: Wagner Zsuzsa

© Turizmus Kft.

www.turizmus.com

A kiadó és a szerző mindent megtett annak érdekében, hogy a szakkönyvben közölt információk a megjelenés időpontjában hatályos szabályoknak megfeleljenek, de az esetleges tévedésekből adódó következményekért felelősséget nem vállalnak.

Minden jog fenntartva! A szakkönyvet sokszorosítani, bővített vagy rövidített formában kiadni, bármilyen módszerrel feldolgozni, tárolni és közreadni (pl. mikrofilm, szemlézés, szöveges adatbázis, internet) kizárólag a kiadó írásos engedélyével szabad.

Tisztelt Olvasóink!

Kiadványunkban a turisztikai vállalkozásokat leginkább érintő, 2017. évi adózási jogszabály-változásokat ismertetjük, a teljesség igénye nélkül.

A kiadvány megírásához felhasznált források jegyzékét az utolsó oldalon találják. Egyúttal tájékoztatjuk Önöket, hogy az anyagban ismertetett információk és példák szakmai véleménynek minősülnek, kötelező jogi erővel nem bírnak.

Reméljük, hogy kiadványunk hasznos segítséget nyújt a turizmus területén dolgozó kollégáknak mindennapi munkájuk adóügyi szempontból is helyes elvégzéséhez!

Budapest, 2017. január 10.

Antalóczy Györgyné

TARTALOMJEGYZÉK

VÁLTOZÁSOK AZ ADÓZÁSI SZABÁLYOKBAN ADÓNEMENKÉNT	6
Személyi jövedelemadó	6
Adómentes juttatások	7
<i>Mobilitási célú lakhatási támogatás</i>	<i>7</i>
<i>Lakáscélú támogatás</i>	<i>8</i>
Béren kívüli juttatások	8
Egyes meghatározott juttatások	9
A kiküldetéssel kapcsolatos szja-változások	10
<i>Fogalomváltozás</i>	<i>10</i>
<i>Kirendelés</i>	<i>10</i>
<i>Munkába járás költségtérítése</i>	<i>11</i>
<i>A kiküldetés üzleti jellegének bizonyítása</i>	<i>11</i>
<i>Belföldi fuvarosok</i>	<i>12</i>
<i>Külföldi kiküldetés</i>	<i>12</i>
Szja-bevallási tervezet	12
Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)	13
Kisadózó vállalkozások tételes adója (kata)	13
Bevételi értékhatár	13
Járadékalap	13
Főállású kisadózók köre	13
Mentesség	14
Emelt összegű adózás teljesítése	14
Jövedelemigazolás	14
Egyéb változások	14
Kisvállalati adó (kiva)	15
Egészségügyi hozzájárulás	15
Szociális hozzájárulási adó	15
Társadalombiztosítás	16
Társasági adó	16
Az adómérték változásával összefüggő módosítások	17
Ellenőrzött külföldi társaságok	17
Az adómérték csökkenésétől független változások	18
A műemlékekhez kapcsolódó változások	18
<i>Felújítási kedvezmény 2016-ban</i>	<i>18</i>

<i>Felhívítási kedvezmény 2017-től</i>	19
Társasági adókedvezmény előzenére	20
Szokásos piaci ár a kapcsolt vállalkozásoknál	21
Interkvartilis tartomány képzése	21
Adóelőleg-megállapítási szabályok	22
Adóbevallási nyomtatványok és határidők	22
Gépjárműadó	23
Általános forgalmi adó	23
Kedvezményes áfa a vendéglátásban	23
Pénztárgépek	26
Jövedéki adó	27
Helyi adók	28
Idegenforgalmi adó után járó támogatás	27
Adóalap-összeszámítás	27
Helyi iparüzési adó és társasági adó	27
IFRS-re történő áttérés	28
Katások adóalap-megállapítása	28
Egyéb módosítások	28
Szakképzési hozzájárulás	29
Rehabilitációs hozzájárulás	29
Népegészségügyi termékadó	29
Reklámadó	30
Különadók	30
Illetékek	31
Pénzügyi tranzakciós illeték	31
EKAER	32
Az adózás rendjéről szóló törvény	32
Számviteli törvény	33
Szerzői jogdíjak	34
Turizmusfejlesztési hozzájárulás 2018-tól	34

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS ÉS KIEGÉSZÍTÉS A SZÁLLÁSHELYEKRE, A VENDÉGLÁTÓHELYEKRE ÉS AZ UTAZÁSI IRODÁKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOKHOZ

Adómentes juttatások	35
Szállodai szoba lakáscélú kiadása	35
Áfa	35
<i>Internet-hozzáférés</i>	35
<i>Átmeneti szabályok</i>	35
<i>Alanyi adómentesség változása</i>	36

<i>A vendéglátásra vonatkozó kiemelt szabályok KSH-oldala</i>	37
<i>Utazási irodákra vonatkozó különös szabályok</i>	38
<i>Ingatlanáfa</i>	40
<i>Az üdültetés szabályainak összefoglalása</i>	41
<i>A dolgozók saját üdülőben történő üdülésének elszámolása</i>	41
<i>Az üdülés biztosításának komplex adóügyi kezelése</i>	41
<i>Kettős könyvviteli elszámolás</i>	42
<i>Egyszeres könyvviteli elszámolás</i>	43
<i>Szja szerinti adózás</i>	43
<i>Lakás bérbeadása</i>	44
<i>Kiegészítő tevékenység adózása</i>	45
 PÉLDÁK AZ ADÓSZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁRA	46
<i>Szállodai áfa</i>	46
<i>A vendéglátás áfája</i>	46
<i>Az utazásszervezés áfája</i>	47
 FELHASZNÁLT IRODALOM	49

VÁLTOZÁSOK AZ ADÓZÁSI SZABÁLYOKBAN ADÓNEMENKÉNT

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

- * Az **egyéni vállalkozók** személyi jövedelemadójának mértéke csökkent, a vállalkozói szja 2017-től egységesen 9 százalék.
- * A **fizetővendéglátó tevékenység** tételes átalányadója 2017. január 1-jétől az eddigi 32 000 Ft/szoba helyett 38 400 Ft/ szoba, azonban egészségügyi hozzájárulást már nem kell fizetni a tevékenység után.
- * A **munkába járás költségtérítése** 9 forint/km-ről 15 forint/km-re emelkedett. Az adómentes térítés meghatározott feltételek mellett a bölcsőde útba ejtése, valamint távmunka esetén is adható.
- * Az adómentesen adható juttatások körébe bevezették a munkáltató által nyújtott **mobilitási célú lakhatási támogatást**. Adómentesen adható a minimálbér 15–40 százalékáig, attól függően, hogy a foglalkoztatás mennyi ideje áll fenn.
- * A dolgozók béren kívüli juttatásként **100 ezer forint pénzjuttatást** is kaphatnak. A közszféra alkalmazottainak ezen felül 100 ezer forintot, míg a magánszféra dolgozóinak 350 ezer forintot utalhat Szép-kártyára a munkáltató a béren kívüli juttatások kedvezményes adózása mellett.
- * A bölcsődei mellett adómentes lett az **óvodai szolgáltatás, óvodai ellátás** is. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha a szülő a kisgyermekére bölcsődei vagy óvodai ellátásáért fizetendő díjról a munkáltató nevére szóló számlát ad a munkáltatójának, akkor a vállalkozás által megtérített összeg teljesen köztehermentes, vagyis sem a munkavállalónak, sem a munkáltatónak nem kell fizetnie egy forint adót sem.
- * Az egyes meghatározott juttatások közé bekerült az **önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak** felé célzott szolgáltatásra befizetett, béren kívüli juttatásnak nem minősülő összeg.
- * A korábbi szabályoknak megfelelően az érvényesíthető **szja-kedvezmény kétgyermekesek esetén** gyermekenként havi 15 000 forintra, azaz összesen havi 30 000 forintra nőtt.
- * A családi kedvezmény érvényesítésénél a **gyermek születésekor** már nem kell új nyilatkozatot tenni abban az esetben, ha a magzatra tekintettel a várandósság időszakában már érvényesítettek családi kedvezményt.
- * A családi kedvezményhez kapcsolódóan egyértelműsítették, hogy a kedvezmény összegének megállapításánál a **felsőoktatási intézményben tanuló gyermekek** is figyelembe vehetők eltartottként.

* Az első házasoknak 24 hónapig – gyermekáldás esetén a családi kedvezmény mellett is – jár az **első házások havi 5 ezer forintos kedvezménye**. A módosítás visszamenőleges hatályú, így az új szabály a 2014. december 31-ét követően megkötött összes frigy esetében alkalmazható.

* A **házastársak között megosztott kedvezmény** érvényesítésénél az adóelőleg-nyilatkozatnak már nem kell tartalmaznia a munkáltató(k) tudomásulvételét igazoló kijelentését.

* Az **ingatlan értékesítéséből** származó jövedelem a szerzést követő ötödik évtől kezdve minden esetben adómentessé válik.

* Az **osztalék fogalma** kiegészült az alternatív befektetési jegyek hozamával.

* A tanulókat érinti, hogy a **Szakképzési Hídprogramban** résztvevők ösztöndíja adómentes lett.

Adómentes juttatások

A munkáltató az alábbi juttatásokat adhatja munkavállalói részére adó- és járulékmentesen:

- * a sportról szóló tv. szerinti sportrendezvényekre szóló bérlet, jegy értékhatár nélkül, valamint a kifizető által fenntartott sportlétesítmény használata;
- * kulturális szolgáltatás 50 ezer forintig;
- * óvodai, bölcsődei szolgáltatás és ellátás (cég nevére szóló számla alapján);
- * vissza nem térítendő lakáscélú támogatás, amely kiegészült az akadálymentesítési célú támogatással, munkáltatói hitellel;
- * a kifizető által biztosított védőoltás;
- * jogszabály által előírt védőeszköz (pl. szemüveg);
- * mobilitási célú lakhatási támogatás.

Mobilitási célú lakhatási támogatás

Lakhatási támogatás a korábbinál jóval kedvezőbb feltételek mellett adható adómentesen. Itt nem feltétele az adómentességnek, hogy a juttatás minden munkavállalónak járjon, ezáltal nem csak a cafeteria-juttatások keretében nyújtható.

A mobilitási célú lakhatási támogatást megszabott feltételek mellett biztosíthatja a munkáltató a munkavégzés helyétől távol élő munkavállalók részére, a munkáltató nevére szóló számla alapján.

A támogatás adómentes korlátai:

- a minimálbér 40 százaléka a foglalkoztatás első 2 évében,
- a minimálbér 25 százaléka a foglalkoztatás második 2 évében,
- a minimálbér 15 százaléka a foglalkoztatás 5. évében.

A mobilitási célú lakhatási támogatásnak minősülő albérleti támogatást a munkáltató olyan munkavállalónak adhatja, aki részére bizonylattal elszámol, akivel határozatlan idejű, legalább 36 óra keretében fennálló munkaviszonyról kötött szerződést, továbbá a munkavégzés helye és a munkavállaló állandó lakóhelye legalább 60 km távolságra van egymástól, vagy a tömegközlekedés a lakóhely és a munkahely között

legalább három órát vesz igénybe. További feltétel emellett, hogy a támogatás nyújtásának időpontjában, valamint a munkaviszony létrejöttét megelőző egy évben sem lakástulajdoni joggal, sem haszonélvezeti joggal nem rendelkezik/ett a munkavállaló a munkavégzés helyén, vagy attól 60 km-es távolságon belül, illetve olyan településen, melyre a tömegközlekedés időtartama nem haladja meg a három órát.

A munkavállalónak a jogosultsági feltételek fennállásáról, teljesüléséről, illetve megszűnéséről nyilatkoznia kell a munkáltató részére. Valótlan tartalmú nyilatkozat esetében a nyújtott támogatás adókötelezettségét a munkaviszonyból származó jövedelem szabályai szerint kell megállapítani.

Lakáscélú támogatás

A lakáscélú támogatás akkor adható adómentesen, ha a lakás szobaszáma a lakók számát figyelembe véve nem haladja meg a méltányolható lakásméretet.

Az új szabályok alapján már a házastárs közeli hozzátartozóit, az együtt lakó testvért, és fiatal házaspárok esetén a jövőben születendő gyerekeket is figyelembe vehetjük a lakók számának meghatározásakor.

Kedvezőbb lett a szobák számának meghatározása is. A 8 és 12 négyzetméter közé eső lakóhelyiségekből kettőt egy szobaként lehet figyelembe venni. Ez alapján 1-2 fő esetén 3 szoba, 3-4 fő esetén négy szoba, majd minden további lakó esetén plusz egy szoba a méltányolható lakásméret.

A legnépszerűbb adómentes juttatási elemek listája 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban

Cafetéria elem	2016-ban	2017-ben	2018-ban Tervezett
Adómentes juttatások			
Bölcsődei ellátás	adómentes a költség mértékéig	adómentes a költség mértékéig	adómentes a költség mértékéig
Óvodai ellátás	-	adómentes a költség mértékéig	adómentes a költség mértékéig
Mobilitás célú lakhatási támogatás	-	bizonyos feltételek esetén adómentes	bizonyos feltételek esetén adómentes
Lakáscélú támogatás	adómentes max. 5 mill Ft-ig 5 éven belül	adómentes max. 5 mill Ft-ig 5 éven belül	adómentes max. 5 mill Ft-ig 5 éven belül
Kockázati biztosítás	adómentes a minimálbér 30%-ig/hó	adómentes a minimálbér 30%-ig/hó	adómentes a minimálbér 30%-ig/hó
Kulturális belépő	50.000 Ft/év adómentes	50.000 Ft/év adómentes	50.000 Ft/év adómentes
Sportrendezvényekre szóló belépő	Korlátozás nélkül adómentes	Korlátozás nélkül adómentes	Korlátozás nélkül adómentes

(Forrás:Kamaraonline)

Béren kívüli juttatások

A béren kívüli juttatás bruttó értékének szorzója 1,19-ről 1,18-ra csökkent. Az ezzel felszorozott összeg után kell fizetni a 15 százalékos személyi jövedelemadót és a 14 százalékos egészségügyi hozzájárulást, tehát a közterhek mértéke ezen típusú juttatásra 2017. január 1-jétől összesen 34,22 százalékos (az eddigi 34,51 százalékos helyett).

A béren kívüli juttatások körében vadonatúj elem a 100 ezer forint összegű pénzjuttatás, amely készpénz vagy átutalás formájában adható, utalványra nem váltható.

A versenyszférában dolgozók 450 ezer forintos keretösszegükből maximum 100 ezer forintig választhatják a kedvezményes adózású pénzjuttatást, a fennmaradó 350 ezer forint a Szép-kártya keretében adható juttatásokra osztható fel. A közszférában dolgozók kerete 200 ezer forint.

A fenti értékhatárok abban az esetben érvényesek, ha a munkaviszony egész évben fennáll. Egyéb esetben a keretösszeg időarányosan, a munkában töltött napoknak megfelelően csökken.

Amennyiben a Szép-kártyás juttatás átlépi a keretet (azaz a 450 ezer, illetve 200 ezer forintot), úgy a limitet meghaladó összeg egyes meghatározott juttatásként válik adókötelessé. A Szép-kártya szálláshely alszámlájára legfeljebb évi 225 ezer forint, vendéglátás alszámlájára legfeljebb évi 150 ezer forint, szabadidő alszámlájára legfeljebb évi 75 ezer forint utalható kedvezményesen.

Ha a munkáltató 100 ezer forintnál nagyobb pénzösszeget juttat a munkavállaló részére, úgy a többlet a felek között fennálló jogviszony szerint, bérjövodelemként válik adókötelessé.

A béren kívüli juttatási kör egyéb eddigi elemei egyes meghatározott juttatásként adóznak 2017-től.

Béren kívüli juttatások 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban

Cafetéria elem	2016-ban	2017-ben	2018-ban Tervezett
Béren kívüli juttatások	1,19*15% és 1,19*14%	1,18*15% és 1,18*14%	1,18*15% és 1,18*14%
Pénzjuttatás	-	100.000 Ft /év 34,22%	100.000 Ft /év 34,22%
SZÉP-kártya juttatások			
- vendéglátás alszámla	150.000 Ft/ év 34,51%	150.000 Ft/év 34,22%	150.000 Ft/év 34,22%
- szállás alszámla	225.000 Ft/év 34,51%	225.000 Ft/év 34,22%	225.000 Ft/év 34,22%
- szabadidő alszámla	75.000 Ft/év 34,51%	75.000 Ft/év 34,22%	75.000 Ft/év 34,22%
Helyi bérlet	bérlet ára 34,51%	2017-től másként adózik	-
Erzsébet utalvány	Havi 8.000 Ft-ig 34,51%	2017-től másként adózik	-
Munkahelyi étkeztetés	Havi 12.500 Ft-ig 34,51%	2017-től másként adózik	-
Iskolakezdési támogatás	33.300 Ft/év/gyermek 34,51%	2017-től másként adózik	-
Önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás	Havi 33.300 Ft 34,51%	2017-től másként adózik	-
Egészségpénztári hozzájárulás	Havi 55.500 Ft 34,51%	2017-től másként adózik	-

(Forrás:Kamaraonline)

Egyes meghatározott juttatások

Az egyes meghatározott juttatások esetében is 1,18-ra csökkent az adóalap számításánál használt szorzó, így a kötelezettség a számított adóalap után 15 százalék személyi jövedelemadó, valamint 22 százalék egészségügyi hozzájárulás, ez összesen 43,66 százalék közterhet jelent.

Az egyes meghatározott juttatások köre kibővült azokkal a juttatási elemekkel, amelyek kikerültek a béren kívüli juttatások köréből. Így például az Erzsébet-utalvány, az üdülési szolgáltatás, a helyi utazásra szóló bérlet, az iskolakezdési támogatás, az iskolarendszerű képzés, az ajándékutalvány, a munkahelyi étkeztetés is egyes meghatározott juttatásként adóköteles, és bekerült a körbe az önkéntes pénztárak felé célzott szolgáltatásra befizetett összeg is.

Egyes meghatározott juttatások 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban

Cafetéria elem	2016-ban	2017-ben	2018-ban Tervezett
Egyes meghatározott juttatások	1,19*15% és 1,19*27%	1,18*15% és 1,18*22%	1,18*15% és 1,18*20%
Helyi bérlet	-	bérlet ára 43,66%	bérlet ára 41,30%
Erzsébet utalvány	-	Korlátozás nélkül 43,66%	Korlátozás nélkül 41,30%
Munkahelyi étkeztetés	-	Korlátozás nélkül 43,66%	Korlátozás nélkül 41,30%
Iskolakezdési támogatás	-	Korlátozás nélkül 43,66%	Korlátozás nélkül 41,30%
Önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás	-	Korlátozás nélkül 43,66%	Korlátozás nélkül 41,30%
Egészségpénztári hozzájárulás	-	Korlátozás nélkül 43,66%	Korlátozás nélkül 41,30%
Ajándék utalvány	Évi 3 alkalommal a minimálbér 10%-t meg nem haladó rész után 49,98%	Évi 3 alkalommal a minimálbér 10%-t meg nem haladó rész után 43,66%	Évi 3 alkalommal a minimálbér 10%-t meg nem haladó rész után 41,30%

(Forrás:Kamaraonline)

A kiküldetéssel kapcsolatos szja-változások

Az Szja tv. továbbra sem ad választ arra a kérdésre, hogy a munkavállalónak mikor, milyen térítés jár, csak az egyes juttatások közterheiről rendelkezik.

Fogalomváltozás

A belföldi kiküldetés fogalma 2016. augusztus 1-jétől megváltozott. Az új meghatározás szerint kiküldetésnek minősül a munkáltató által elrendelt hivatali, üzleti utazás. Az Szja tv. 3. § 10. pontja szerint hivatali, üzleti utazás a munkáltató (kifizető) tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás.

Az értelmező rendelkezés – a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvénnyel (új Mt.) összhangban – rögzíti azt is, hogy kiküldetésnek minősül különösen a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében a munkaszerződéstől eltérő helyen történő munkavégzés is.

Továbbra sem tekinthető azonban kiküldetésnek a lakóhelyről, tartózkodási helyről a munkahelyre történő oda- és visszautazás. A fogalmi meghatározás szempontjából munkahelynek a munkáltató azon telephelye minősül, ahol a munkavállaló a munkáját szokás szerint végzi. Ilyen telephely hiányában vagy több ilyen telephely esetén a munkáltató székhelyét kell munkahelynek tekinteni.

Kirendelés

A hivatali, üzleti utazást értelmező új rendelkezésben – az új Mt.-vel összhangban – a kirendelés helyett a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás keretében más munkáltatónál történő munkavégzés miatt szükséges utazást említ a törvény. Tekintettel arra, hogy ez a meghatározás munkajogi szempontból tartalmában azonos a korábban használatos „kirendelés” kifejezéssel, a fogalom módosítása érdemi változást nem jelent.

Munkába járás költségtérítése

A saját tulajdonú személygépkocsi hivatalos, üzleti célú használata esetén elszámolható általános személygépkocsi-normaköltség 9 Ft/km-ről 15Ft/km-re emelkedett 2017. január 1-jétől.

A munkába járásról szóló kormányrendelet szerinti munkába járás esetén költségtérítés címén – az Szja tv. 25. § (2) bekezdésének b) pontja alapján – „adómentesen” kifizethető összeg ugyancsak 15 Ft/km-re emelkedett.

Az Szja tv. 26. § (1) bekezdése szerint a munkaviszonyból származó, előző naptári évre vonatkozóan elszámolt, a következő év január 10-éig kifizetett bevételt (ideértve a munkáltató által kifizetett társadalombiztosítási ellátást is) az előző naptári év utolsó napján megszerzett jövedelemnek kell tekinteni.

A saját gépkocsi munkaviszony keretében történő 2016. évi hivatali, üzleti célú használatára, valamint a 2016. évi munkába járásra tekintettel a 2017. január 10-éig kifizetett költségtérítések esetén, a 2016. december 31-én hatályos rendelkezéseknek megfelelően, kilométerenként csak 9 forint számolható el adókötelezettség nélkül.

Az önálló és a nem munkaviszonyban folytatott, nem önálló tevékenység (például személyes közreműködés) esetén viszont – eltérő törvényi rendelkezés hiányában – a saját gépkocsi hivatali, üzleti célú használatára, illetve a kormányrendelet szerinti munkába járásra tekintettel 2017. január 1-jét követően kifizetett költségtérítéseknél kilométerenként 15 forint fizethető ki „adómentesen” akkor is, ha az említett költségek 2016-ban merültek fel a magánszemélynél.

A kiküldetés üzleti jellegének bizonyítása

A törvény szerint hivatali, üzleti utazásnak minősül „a magánszemély jövedelmének megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás – a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével –, ideértve különösen a kiküldetés (kirendelés) miatt szükséges utazást, de ide nem értve az olyan utazást, amelyre vonatkozó dokumentumok és körülmények (szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, tartózkodási idő, a tényleges szakmai és szabadidőprogram aránya stb.) valós tartalma alapján, akár közvetve is megállapítható, hogy az utazás csak látszólagosan hivatali, üzleti”.

Milyen dokumentumokkal lehet alátámasztani az adóhatósági vizsgálat számára a kiküldetés hivatali, üzleti jellegét? Ilyenek pl.:

- * az üzleti út szervezési dokumentumai
- * az üzleti utat hirdető dokumentumok
- * a kiküldetési feladat megoldását szolgáló útvonal leírása
- * az út céljának megadása
- * a tartózkodási idő és a szakmai, ill. szabadidős program arányának igazolása.

A változás lényege tehát, hogy fő szabályként a munkaszerződésben rögzített, vagy ennek hiányában a szokásos munkavégzési helytől eltérő helyen elrendelt munkavégzésnek a hivatali, üzleti utazáson kívüli időtartama nem kiküldetés. Ettől eltérően nem változott, így kiküldetésnek minősül továbbra is

– a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati érdekből történő áthelyezése;

– az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét);

– a belföldi illetőségű magánszemélynek a jövedelme megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében Magyarország területén kívüli (a továbbiakban: külföld) tartózkodása, továbbá az úttal kapcsolatos külföldre történő utazás, ideértve különösen a külszolgálatot és az azzal összefüggő utazást.

Mindebből következően a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló 437/2015. kormányrendelet előírásait csak a magánszemély jövedelmének megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazásra lehet/kell alkalmazni.

Belföldi fuvarosok

A munka törvénykönyve minden munkavállalóra nézve kötelezi a munkáltatót a munkavégzéssel (többek között a távolléttel) összefüggő költségek megtérítésére. Adózási szempontból az szja-törvény 3. számú mellékletének II./3. pontja értelmében csak azon magánszemélyek esetében lehet igazolás nélkül elszámolni napi hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén 3000 forint napidíjátalányt, akik a közúti közlekedési szolgáltatásokról és közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabály, illetve más, erről szóló jogszabályok rendelkezései sz érint engedélyhez kötött belföldi közúti közlekedési szolgáltatást végeznek, illetve abban árukísérőként közreműködnek (a továbbiakban: belföldi fuvarosok). Más magánszemélyek esetében a napidíj mindenképpen adóköteles.

A belföldi fuvarosok is csak azokra a napokra számolhatnak el a kapott napidíjjal szemben 3000 forintot, amely napokon belföldön legalább napi 6 óra időtartamban az engedélyhez kötött belföldi közúti közlekedési szolgáltatási tevékenységgel összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazást teljesítenek.

Külföldi kiküldetés

A külföldi kiküldetés fogalma nem változott, így a külföldre történő közúti közlekedési szolgáltatási tevékenységgel összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás mellett a külföldi tartózkodás teljes időtartama továbbra is megalapozza a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló 285/2011. kormányrendelet szerint a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevétel 30 százalékának, de legfeljebb 15 eurónak, külföldi fuvarosok esetében a napi 60 eurónak igazolás nélkül történő elszámolását.

Szja-bevallási tervezet

2017-től a NAV valamennyi magánszemély részére adóbevallási tervezetet készít a munkáltatóktól, kifizetőktől származó adatszolgáltatások alapján, ha a magánszemély nem adott nyilatkozatot munkáltatói adó-megállapításra, vagy a munkáltató az adó megállapítását nem vállalja.

A tervezetet 2017. március 15-től, az Ügyfélkapun keresztül lehet megtekinteni, vagy e dátum előtt kérni lehet a postai úton történő elküldését.

Ha az adózó egyetért a tervezetben foglaltakkal, akkor semmi más teendője nincsen. Ha nem ért egyet, május 20-ig módosíthatja, kiegészítheti a tervezetet. Ha az adózó nem reagál a tervezetre, akkor azt az adóhatóság elfogadottnak tekinti. A reagálás hiányát ki lehet menteni, ha akadályoztatás miatt maradt el a kiegészítés, ill. módosítás.

Annak érdekében, hogy az adóhatóság időben el tudja készíteni az adóbevallási tervezeteket, az adatszolgáltatások határidejét előrehozták az adóévet követő január 31-re.

EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ (EVA)

A módosítás értelmében az egyszerűsített vállalkozói adó alapját a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatások összege is csökkenti.

KISADÓZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÉTELES ADÓJA (KATA)

Bevételi értékhatár

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról (KATA) és a kisvállalati adóról (KIVA) szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Katv.) módosításával 2017. január 1. után jelentősen megemelkedtek azok a bevételi összeghatárok, melyek túllépése esetén nem lehet alkalmazni a kedvező adózást.

A KATA esetében 6 millió forintról 12 millió forintra emelkedett a bevételi értékhatár.

Ha a kisadózó vállalkozásnak nem kell a naptári év minden hónapjában megfizetnie a tételes adót – például azért, mert év közben választotta a Katv. szerinti adózást vagy valamely hónapban bejelentette, hogy szünetel, azaz mentesül a tételes adó alól –, akkor arányosítani kell a felső összeghatárt.

Járadékalap

Mivel 2017. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adó és a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulás mértéke 22 százalékra csökkent, és a kisadózó vállalkozások a tételes adó megfizetésével teljesítik a szociális hozzájárulási adó és az egészségügyi hozzájárulás megfizetését is, és ezen kötelezettségek mértékének csökkenése révén a tételes adó tartalmában növekszik az ellátásra jogosító közterhek aránya, megemelkedik a főállású kisadózót megillető társadalombiztosítási és álláskeresési ellátások számításának alapja. Így az ellátások számításának alapja havi 81 300 forintról 90 000 forintra, a havi 75 000 forint összegű tételes adót fizető főállású kisadózók ellátási alapja pedig havi 136 250 forintról 150 000 forintra emelkedik.

Főállású kisadózók köre

A Katv. tételesen felsorolja azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén a kisadózó nem tekinthető

főállású kisadózónak. Ez a kör új elemmel bővült 2017. január 1-jétől, így nem számít főállású kisadózónak a kisadózó, ha az adott hónap egészében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll. Ez azt is jelenti, hogy ilyen esetben a kisadózó után havonta csak 25 ezer forint tételes adót kell fizetni.

Mentesség

Bővült a mentesség jogcímeinek köre is. Nem kell megfizetni a kisadózó után a 25 ezer forint tételes adót sem azokban a hónapokban, amelyek egészében a kisadózó a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény szerinti kiegészítő tevékenységet folytatóként – saját jogú öregségi nyugdíjasként, illetőleg özvegyi nyugdíjasként (utóbbi esetben, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte) – keresőképtelen.

Emelt összegű adózás teljesítése

Módosultak az emelt összegű adózás szabályai. A havi 75 ezer forint összegű tételes adó választására vonatkozó szabály szerint a magasabb összegű tételes adófizetési kötelezettséget a választás bejelentését követő hónaptól kell teljesítenie a nagyobb összegű adót fizető vállalkozásnak. Így például, ha egy kisadózó egyéni vállalkozó 2017. január 10-én bejelenti az állami adó- és vámhatósághoz, hogy magasabb összegű tételes adót kíván fizetni, akkor az adóhatóság 2017. február 1-jei kezdettel írja elő az adószámláján a havi 75 ezer forint összegű tételes adót, vagyis első alkalommal 2017. március 12-én kell magasabb összegű tételes adót fizetnie.

Jövedelemigazolás

A kisadózó vállalkozás kérelmére kiállított jövedelemigazolásra vonatkozó szabályokat pontosították. Ezek szerint a kisadózó jövedelmének a kisadózó vállalkozás utolsó, a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének 60 százaléka, több tag esetén annak fejenként egyenlő része, de legalább a tételes adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és a havi minimálbér szorzata minősül.

Tehát az adóhatóság nem számol jövedelmet a kisadózó magánszemély részére azokra a hónapokra, amelyekben a kisadózó vállalkozás mentesült a tételes adó megfizetése alól. Ha például egy kisadózó egyéni vállalkozó (pl. egy idegenvezető) az év öt hónapjában szüneteltette a tevékenységét és ezen időszakban nem kellett megfizetnie a tételes adót, akkor az adóhatóság a 'KATA nyilatkozatban szereplő bevételének 60 százalékaról, de legalább a tételes adófizetéssel érintett hét hónap és a havi minimálbér (2017. évben 127 500 forint) szorzatáról állítja ki a jövedelemigazolást.

Egyéb változások

- * Csökken az adóalanyiság újraválaszthatóságának időtartama, az új szabály szerint az adóalanyiság megszűnésének évében és az azt követő 12 hónapban nem választható újból ez az adózási mód.
- * Nem választhatja tovább a kisadózó vállalkozások tételes adóját az a kisvállalkozó, aki az évet 100 ezer forintot meghaladó adóhátralékkal zárja. Az év végéig azonban még rendezhető az adótartozás.
- * Jelentős módosítás, hogy a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított vissza nem térítendő

támogatás összege nem része a vállalkozás bevételeinek, így nem számít bele a 12 millió forintos bevételi értékhatárba. (A módosítás visszamenőlegesen is alkalmazható.)

* Csökken az adókötelezettség mértéke is, amelyet annak a közkereseti társaságnak, betéti társaságnak vagy egyéni cégnek kell megfizetnie, amely 2017-ben úgy dönt, hogy áttér a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adózásra. A vállalkozás által ilyen esetben fizetendő osztalék utáni adót kiváltó adó mértéke 15 százalékra mérséklődik.

KISVÁLLALATI ADÓ (KIVA)

A kiva szabályai sok tekintetben megújultak, és a korábbiaknál vonzóbb alternatívát kínálnak. A kivára való áttérést különösen azoknak a cégeknek ajánlják, amelyek bértömege nagyobb a nyereségénél, illetve amelyek növekedésre fordítják vissza a nyereségüket.

A főbb változások a következők:

* Az adó mértéke két százalékponttal, 14%-ra csökkent.

* Az adónem az eddigi 25 helyett 50 foglalkoztatotti létszámig választható, és a vállalkozás mindaddig a kisvállalati adó hatálya alatt maradhat, amíg a foglalkoztatottak száma meg nem haladja a 100 főt. A belépési értékhatár továbbra is 500 millió forint, azonban mindaddig a kivában maradhat a cég, amíg el nem éri az 1 milliárd forintos bevételt.

* A kiva adókötelezettség mértéke már nem a pénzeszközök változásának a vállalatból ki- és bevont pénzeszközökkel korrigált értékére, hanem a tárgyidőszakban jóváhagyott osztalékra és a tőkeműveletek egyenlegére épül. Így az adókötelezettség meghatározása egyszerűbb lesz, valamint a várható kötelezettség már év közben kiszámíthatóbb lesz.

EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS

Megszűnt a kamatjövedelmeket és a tartós befektetési számlák lekötési hozamát terhelő 6 százalékos, valamint a fizetendővétel utáni 20 százalékos adófizetési kötelezettség.

SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

* A munkáltatót terhelő, a bruttó bér után fizetendő adó mértéke 27 százalékról 22 százalékra csökkent.

* Az adóval kapcsolatos rendelkezések kiegészültek: nem minősülnek az adó alapjába tartozónak az olyan utólagos kifizetések, illetve juttatások, amelyek kifizetése, illetve juttatása olyan időszakra tekintettel történik, amikor az adott magánszemélyre a Tbj. szerint nem terjedt ki a biztosítás.

* Az új szabályozás alapján egyértelmű vált, hogy a kifizetést, illetve juttatást annak tényleges teljesítésétől függetlenül a vonatkozó időszaki jövedelmekkel azonos módon kell elbírálni.

* A külföldi kifizető által Magyarország területén foglalkoztatott, harmadik állam állampolgárságával rendelkező és külföldinek minősülő munkavállaló részére juttatott bevétel abban az esetben mentesül a szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség alól, ha a munkavégzés kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében történik, és a munkavégzés nem haladja meg a két évet, továbbá az előző belföldi munkavégzés befejezésétől számítva három év eltelt. A kiküldetés meghosszabbítása esetén a kiküldetés megkezdésétől számított második év végétől áll fenn a biztosítási, illetve a szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

Az egészségügyi szolgáltatási járulék összege 7050 forintról 7110 forintra emelkedett.

A járulékot az egyéni vállalkozó fizeti maga után, a társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységű társas vállalkozó után, valamint az a személy, aki más jogcímen nem jogosult egészségügyi szolgáltatásra.

TÁRSASÁGI ADÓ

A társasági adó változásaihoz több hatályba lépés kapcsolódik. A 2016. évi II. törvény 2016. március 10-én lépett életbe, az őszi, ill. a decemberi adócsomag 2017. január 1-jétől hatályos.

Az adóváltozások pontokba szedve:

- * Az adó a sávosan progresszívról (10% és 19%) egykulcsosra változott, **mértéke 9% lett.**
- * A társasági adó összegét csökkenteni lehet az **élőzenét szolgáltató** zenészeknek, énekeseknek kifizetett nettó ellenérték 50%-ával, legfeljebb a társasági adó 70%-a erejéig.
- * A Tao. tv. egyik alapelvének új megfogalmazása szerint, ha a **jogügylet fő célja adóelőny elérése** (a korábbi „célja csak adóelőny” helyett), akkor adóelőny nem érvényesíthető. Tehát az ezen ügylettel összefüggő költségeket nem lehet figyelembe venni a társasági adó alapjánál.
- * Az új szabályok szerint kizárólag **jogdíjra jogosító immateriális jószágra** vehető igénybe adóalap-kezdvezmény, erre tekintettel módosult a bejelentett immateriális jószág fogalma.
- * A **fejlesztési adókedvezménnyel** kapcsolatos módosítás révén a törvény összhangba került az Európai Bizottság gyakorlatával.
- * Új adóalap-csökkentő tétel az Szja. tv. szerinti **mobilitási célú lakhatási támogatás** és a munkásszállás kialakítására, fenntartására, üzemeltetésére tekintettel az adóévben elszámolt költség, ráfordítás, de legfeljebb az adózás előtti nyereség összege.
- * A visszaélések megakadályozása érdekében az adózó akkor érvényesítheti a **20 százalékos csökkentő tételt** kapcsolt vállalkozással szembeni behajthatatlan követelés esetén, ha az adóbevallással egyidejűleg adatot szolgáltat az érintett kapcsolt vállalkozásról és a követelés behajthatatlanná válását megalapozó, valós gazdasági okokról.
- * A **műemlék karbantartásának költsége** a jövőben adóalap-csökkentő tételként érvényesíthető, az adózás előtti eredmény legfeljebb 50 százalékáig. További feltétel, hogy a karbantartásra ne hatósági kötelezés alapján kerüljön sor.

- * A vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek számít a **munkahelyi bölcsőde** üzemeltetésével kapcsolatban felmerült adóévi költség, ráfordítás.
- * Az adókijátszás megakadályozása érdekében **adóhalasztásra jogosító kedvezményezett ügylet** kapcsán a szerzett részesedést a kapcsolt vállalkozási körön belül kell tartani addig, amíg a halasztott adó megfizetésre nem kerül. Továbbá kedvezményezett átalakulás során a valós gazdasági, kereskedelmi okok fennállását az adózó köteles bizonyítani.
- * A **transzferár** miatti csökkentő tétel alkalmazása esetén a csökkentés feltétele, hogy a kapcsolt fél nyilatkozzon arról, hogy a társasági adó megállapításakor figyelembe veszi az alkalmazott ár és a szokásos piaci ár különbözetét.
- * Csökkenhet a transzferárral kapcsolatos **dokumentációs adminisztráció**, mert mentesülnek a dokumentációs kötelezettség alól azok a külföldi vállalkozó és belföldi telephelye közötti ügyletek, amelyekre a telephelynek a nemzetközi szerződés alapján nem keletkezik társasági adó fizetési kötelezettsége.
- * Az adó **sportcélú felajánlása** kapcsán a sportszövetségek és a NAV közötti, korábbi papír alapú kapcsolatot elektronikus információcsere váltotta fel.

Az adómérték változásával összefüggő módosítások

- * Hatályát veszítette a külföldi telephelyek jövedelmére vonatkozó úgynevezett progresszív mentesítés szabálya.
- * A látványcsapat-sportágak, filmalkotások és előadó-művészeti szervezetek támogatása esetén, a különböző adókulcsok alkalmazása miatt felmerülő pótlólagos kiegészítő támogatás „oka fogyottá” vált.

Az érintett adóalanyok korábban bevallott, a 2017-es adóév első felére eső adóelőleg-korrekcióját a NAV végzi el. A második félévre eső előleget pedig már az alacsonyabb kulcs alkalmazásával kell kalkulálni.

Ellenőrzött külföldi társaságok

2017. január 18-tól jelentősen átalakul az úgynevezett ellenőrzött külföldi társaságokkal kapcsolatos szabály. A módosítás teljesen új alapokra helyezi magát a fogalmat, mely részben enyhébb, részben viszont szigorúbb.

- * Eddig a belföldi magánszemély tulajdonosok 10 százalékos részesedése esetén merülhetett fel egy külföldi személy off-shore minősítése. Ez a határ 50 százalékra emelkedett, és kifejezetten a belföldi Tao-alanyok üzletrészhányadát, szavazati arányát vagy nyereség-részesedését kell vizsgálni.
- * Az új szabályok szerint off-shore státuszról csak akkor beszélhetünk, ha az adott külföldi személy kevesebb, mint feleannyi adót fizet ténylegesen, mint amennyit magyar tao-alanyként fizetne. Ugyanakkor jövőre akár a belföldi társaságok külföldi telephelye is off-shore státuszt kaphat, ha nem tud érdemi gazdasági tevékenységet felmutatni.
- * Változnak az adóalap-növelő tételek, így az off-shore cég fel nem osztott nyereségének adóztatására vonatkozó szabály is. Összességében az ilyen cégek nyeresége továbbra is adóköteles.

Az adómérték csökkenésétől független változások

- * 2017-től adóalapcsökkentő tétel lehet a startup („korai fázisú”) vállalkozásokba – ahol legalább 2 fő foglalkoztatott van, és nem kapcsolt vállalkozás – történő befektetés, maximum 4x20 millió forint (a részesedés szerzésének évében és az azt követő három adóévben) értékében.
- * A látványcsapat-sportágak, filmalkotások és előadó-művészeti szervezetek támogatása esetén az adókedvezmény hosszabb időtartam alatt, akár 9 adóév adójából vonható le.
- * A 2017-től indított fejlesztési adókedvezmény programoknál a beruházás üzembe helyezését követő adóévben – vagy a vállalkozás döntése szerint a beruházás üzembe helyezésének adóévében – és az azt követő 12 adóévben, de legfeljebb a bejelentés, illetve a kérelem benyújtásának adóévét követő 16. adóévben vehető igénybe adókedvezmény (a jelenlegi 9, illetve 14 éves időkorlát helyett).
- * 2017-től eltörölték a kkv-k részére korábban 30 millió Ft-os beruházási adóalap-kedvezmény néven ismert szabály felső korlátját. Ez azt jelenti, hogy értékhatár nélkül igénybe vehető a kedvezmény. (Ha korábban még használatba nem vett tárgyi eszközöket szereznek be.)
- * A bérbeadott tárgyi eszközökre lehet alkalmazni a 30%-os gyorsított amortizációt. Gyorsított amortizációt lehet elszámolni a vagyoni értékű jogok esetében (iparjogvédelmi oltalom alatt álló szellemi alkotások, know-how, védjegy, kereskedelmi név, szerzői védelem alatt álló művek).
- * A kkv-k ún. 40/60%-os kamatkedvezménye is változott, mivel minden megfizetett kamat után jár az adókedvezmény, és eltörölték a 6 millió Ft-os korlátot is (bár az adó 70%-a, mint adókedvezményi korlát változatlan!).

A műemlékekhez kapcsolódó változások

2017-től nemcsak a tulajdonos számolhatja el a kedvezményt a műemlék, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény után, hanem az üzemeltető is, továbbá a kedvezmény kiterjed a karbantartásra is. Emellett nő a kedvezmény mértéke is.

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény [Tao. tv.] már a 2016. adóévre vonatkozóan is, továbbá – a 2016. évi LXVI. törvénnyel, illetve a 2016. évi CXXV. törvénnyel módosított szabályok szerint – 2017.01.01-jei hatállyal kibővített tartalommal és szélesebb adózói körben biztosítja az adózás előtti eredmény csökkentését a műemléki ingatlanokhoz kapcsolódó költségekkel.

Felújítási kedvezmény 2016-ban

A 2016. adóévi bevallásban az adózás előtti eredményt csökkenti – a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés 2016.12.31-éig hatályos ty) pontja szerint – a műemlék, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény értékét növelő felújítás költsége a tárgyi eszközt nyilvántartó adózónál. 2017-től az ingatlan vagyonkezelőjére, a pénzügyi lízing keretében használójára, a koncessziós szerződés keretében hasznosítóra is kiterjed a kedvezmény (sőt azok kapcsolt vállalkozásaira is kiterjedhet).

A kedvezmény a beruházás, felújítás kétszerese, de az összeg nem lehet több beruházásonként, felújításonként 100 millió euró forintértékénél. A szabály szerint ez az adóalap-kedvezmény 5 adóévet illetően vehető igénybe. A karbantartásra vonatkozóan az adókedvezmény legfeljebb az adózás előtti

eredmény 50%-a, max. 50 millió euró (ha nem hatósági határozat miatt történik a karbantartás).

(Műemlék: a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 15. pontja. A helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény: lásd az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló rendeletet.)

A turisztikai látványosságok és attrakciók közé sorolható műemlékek megújulását és a kastélyturizmust is elősegítheti, hogy a társasági adóban az adókedvezmény a költségelszámoláson felül érvényesíthető (egyszer költség, egyszer csökkentő tétel), függetlenül attól, hogy a felújítási munkák, vagy azok egy része milyen – pl. másik társaság, kapcsolt fél, hitelintézet által nyújtott – pénzügyi forrásból (hitelből, támogatásból) valósult meg. A költségként elszámolt összeg adóalapnál történő kezelésére a Tao. tv. 3. számú mellékletében ugyan nincs konkrét jogcím, de az – ilyen esetekben alkalmazandó – általános megítélés szerint az a vállalkozási tevékenységgel összefüggésben felmerült költségnek minősül (nem növelő tétel).

Példa: felújítási költségek

Nem befolyásolja a kedvezmény igénybevételét, ha az adózás előtti eredmény negatív vagy nulla. Amennyiben pedig az érvényesített kedvezmény következtében az adóalap negatívvá válna, a keletkezett veszteség elhatárolható.

Az adózó által a műemléki épület bekerülési értéke, illetve az aktivált felújítási költséggel növelt bekerülési értéke után a számviteli törvény szerint értékcsökkenés – általában – nem számolható el (az ingatlan értéke a használat során nem csökken, a maradványértéke azonos a bekerülés árával), de a Tao. tv. szerint alkalmazható értékcsökkenési leírás címén csökkentő tétel (nem ugyanazon ténybeli alapról lévén szó, és a számviteli, valamint a társasági adó értékcsökkenési jogos különbözete a maradványértékre jutó értékcsökkenés).

Amennyiben a 600 000 E Ft-os épület felújítási költsége **2016.10.01-jén** került aktiválásra (értéke 650 MFt), akkor 2%-os leírási kulccsal számolva:

- $(600\,000\text{ E} \times 2\%)/366 \times 274 = 8\,984\text{ E Ft}$ éves
- $(650\,000\text{ E} \times 2\%)/366 \times 92 = 3\,268\text{ E Ft}$ arányos értékcsökkenés,

azaz a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés d) pontja alapján **12 252 E Ft** az adóévi csökkentő tétel.

Felújítási kedvezmény 2017-től

A 2017. adóévtől az adózás előtti eredményt csökkenti – a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés 2017.01.01-jétől hatályos sz) és ty) pontja szerint – a műemléki ingatlant, a nyilvántartott műemléki értéknek minősülő ingatlant (Kötv. 7. § 17. pont; 28/A. §, 29. §) és a helyi egyedi védelem alatt álló ingatlant (mindhárom esetben ideértve többek között annak ingatlan jellegű védett tartozékát, a védett területet, a történeti kertet, a történeti temetkezési helyet, ezek maradványát, továbbá azok rendeltetésszerűen összetartozó együttesét, rendszerét) érintő

- karbantartás költsége, de legfeljebb az adózás előtti nyereség 50%-a [sz) pont], illetve
- kulturális örökségvédelmi célú, Szt. szerinti beruházás, Szt. szerinti felújítás bekerülési értékének kétszerese, amely a beruházás, felújítás befejezésének adóévében és az azt követő öt adóévben az adózó döntése szerinti részletekben vehető igénybe [ty) pont], függetlenül az adózás előtti eredmény összegétől.

A szabályozás 2017-től is a jogszabállyal, többek között a települési – a fővárosban a kerületi – önkormányzat rendeletével védetté nyilvánított műemléki értékeken végzett, jelölt munkálatokat

kedvezményezi. A kedvezmény kibővül a karbantartás költségeivel, érvényesíthető továbbá a beruházási költségek, valamint – a 2016. évi szabályokhoz képest kedvezőbb módon – a felújítási költségek alapul vételével, függetlenül a megvalósítás pénzügyi forrásától.

A kedvezmény alanyi köre is bővül. Igénybevételre jogosult az ingatlant nyilvántartó adózó – ideértve többek között a kincstári vagy az önkormányzati vagyonba tartozó ingatlan törvényi kijelölés vagy vagyonkezelési szerződés szerinti vagyonkezelőjét, valamint a pénzügyi lízing keretében használatba vett ingatlan esetén a lízingbe vevőt, továbbá a koncessziós szerződés alapján beszerzett, megvalósított ingatlanok tulajdonosát is –, valamint a jogosult adózó kedvezmény átadására (megosztására) vonatkozó nyilatkozata alapján, az adózó kapcsolt vállalkozása(i). A szabályozás ugyanis – mindkét jogcím: sz) pont és ty) pont szerinti kedvezmény esetén – lehetővé teszi, hogy a jogosult adózó által választása szerint nem érvényesített adóévi összeg a kapcsolt vállalkozásánál kerüljön figyelembevételre azzal, hogy az átvett sz) pont szerinti kedvezmény felső korlátja a kapcsolt vállalkozás (saját) adózás előtti nyereségének az 50%-a [Tao. tv. 7. § (1) bekezdés x) pont]. A jogosult által átadott, nyilatkozat(ok)ban meghatározott összeg(ek) összességükben nem haladhatják meg a jogosult által érvényesíthető összeget. A nyilatkozat szerinti adatokról a nyilatkozat kiállítója, valamint a kedvezményezett az adóévre vonatkozó társasági adóbevallásában adatszolgáltatásra kötelezett.

Az igénybevétel mértékének az is korlátja, hogy a kedvezménynek a Tao. tv. 19. § szerinti adókulccsal (9 százalékos mértékkel) számított értéke nem lehet több

- karbantartásnál adóévenként, adózónként 50 millió eurónak,
- beruházás, felújítás esetén beruházásonként 100 millió eurónak

megfelelő forintösszegnél.

Az igénybevételnek – mindkét jogcím esetében – az is a feltétele, hogy a karbantartásra, beruházásra, felújításra ne hatósági kötelezés alapján kerüljön sor (azaz a jókarbantartást, állagvédelmet elmulasztó adózó nem részesülhet kedvezményben). Ez alól kivétel, ha az ilyen kötelezettséggel terhelt ingatlanra vonatkozóan új, az adózó kapcsolt vállalkozásának nem minősülő tulajdonos (vagyonkezelő, lízingbe vevő) vállalja a kötelezettség teljesítését és azt újabb hatósági felszólítás nélkül teljesíti; ez esetben az új tulajdonos élhet a csökkentéssel.

A kedvezmény(ek) érvényesítéséhez az is szükséges, hogy a karbantartás vagy a beruházás, felújítás szabályszerű megtörténtéről és összegéről a területileg illetékes örökségvédelmi hatóság által kiállított igazolás az adóévre vonatkozó társasági adóbevallás benyújtásakor az adózónál rendelkezésre álljon [Tao. tv. 7. § (26) bekezdés].

Társasági adókedvezmény előzenére

Az élőzenei szolgáltatást nyújtó szállodákat és a zenés vendéglátóhelyeket érinti az az új szabály, mely szerint a társasági adó összegét csökkenteni lehet a zenészeknek, énekeseknek kifizetett nettó ellenérték 50%-ával, legfeljebb a társasági adó 70%-a erejéig.

Az adókedvezmény de minimis támogatásnak minősül.

Ez esetben azonban az előzenei szolgáltatás nettó összegét nem lehet a vállalkozás érdekében felmerült költségnek tekinteni.

Példa

Megnevezés	1. eset	2. Eset
Bevétel	11 000	5 000
Zenész költsége	800	800
Adózás előtti eredmény	10 200	4 200
El nem ismert zenész költség*	+ 800	+ 800
Adóalap	11 000	5 000
Számított adó (10%)	1 100	500
Élőzenei szolgáltatás adókedv.	– 400**	– 350***
Fizetendő adó	700	150

* Nem lenne növelő tétel (elismert a költség), ha az adózó adókedvezményt nem érvényesítene.

** $(1\,100\text{ E} \times 70\%) > (800\text{ E} \times 50\%)$

*** $(500\text{ E} \times 70\%) < (800\text{ E} \times 50\%)$; a „fennmaradó” $(400\text{ E} - 350\text{ E})$ 50 E Ft nem vihető

Szokásos piaci ár a kapcsolt vállalkozásoknál

A kapcsolt vállalkozások között megvalósult tranzakciók tekintetében az adózókra speciális adóalap-módosító tételt rendel a társasági adótörvény.

A törvény szerint, ha a kapcsolt vállalkozások az egymás között megvalósult tranzakciói, ügyletei (szerződésai, megállapodásai) esetében nem a szokásos piaci ár elvének megfelelően alakították ki az árazási rendszerüket, akkor a szokásos piaci ár és az alkalmazott ár közötti különbséggel módosítaniuk kell a társasági adóalapjukat.

A törvény arra vonatkozóan ad iránymutatást, hogy a szokásos piaci árat milyen módszerek alkalmazásával kell meghatározni. A jogszabály felsorol öt módszert, de ha ezen öt módszer alapján a szokásos piaci ár nem határozható meg, akkor egyéb módszert is alkalmazhat az adózó.

Interkvartilis tartomány képzése

A jogszabály korábban bevezette az interkvartilis tartomány fogalmát. Ennek alkalmazása a gyakorlatban az OECD Transzferár Irányelvei alapján történt, de ebben az adózó döntése volt az irányadó.

Az interkvartilis tartomány a gyakorlatban azt jelenti, hogy a szokásos piaci ártartományt meghatározott szűkítések elvégzésével kell kialakítani.

2015 előtt, ha rendelkezett az adózó egy kapcsolt tranzakcióra vonatkozóan összehasonlítható – független vállalkozások között alkalmazott vagy független vállalkozásoknál előforduló – értékekkel (árakkal, haszonkulcsokkal, jövedelmezőségi adatokkal), akkor ezekből az értékekből lehet, hogy úgy képezte meg a szokásos piaci ártartományt, hogy megnézte a legalacsonyabb és a legmagasabb értéket, és ezek lettek a szokásos piaci ártartomány alsó és felső határa.

2015. január 1-jétől az interkvartilis tartományt a transzferár-nyilvántartás készítésére kötelezett adózónak fő

szabály szerint már úgy kell megképeznie, hogy kiszámítja a középső tartományt úgy, hogy a minta elemeinek a fele abba a tartományba essen, amelynek alapján a transzferár kialakításra kerül. Tehát növekvő sorrendbe rendezzük a minta elemszámait, kizárjuk az elemszámok legalacsonyabb és legmagasabb 25%-át, és a megmaradó középső minta minimum és maximum értéke lesz a szokásos piaci ártartomány (interkvartilis tartomány).

Az interkvartilis tartomány kötelező alkalmazását a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló 22/2009. (X.16.) PM rendelet írja elő. Meghatározott feltételek teljesülése esetén azonban az adózó nem köteles megképezni az interkvartilis tartományt.

Az alábbi esetekben mentesül az adózó az interkvartilis tartomány megképzése alól:

- * Ha az összehasonlító árak módszerét alkalmazza a szokásos piaci ár (ártartomány) meghatározásához.
- * Ha nem igaz az előző pont szerinti feltétel, de a következő forrásokat használja fel a szokásos piaci ár meghatározásához: független féllel kötött szerződés, kapcsolt vállalkozás és független vállalkozás szerződése, független vállalkozások egymás közötti szerződése.
- * Ha nem igaz a két előző pont szerinti feltétel, de az önálló vagy közös nyilvántartás elkészítése során az összehasonlító elemzésre együttesen igaz a következő két feltétel: maximum 9 vállalat adatait veszi figyelembe, és az összehasonlító minta terjedelme nem haladja meg a 15 százalékpontot.

Adóelőleg-megállapítási szabályok

Annak az adózónak, amely a 2015. évi társasági adókötelezettség megállapítása során 19 százalékos adókulcsot alkalmazott, azaz pozitív adóalapja meghaladta az 500 millió forintot, a 2017. adóév első félévében fizetendő adóelőlege a 2015. adóévre fizetendő adója kilenc tizenkilenced része 20 millió forinttal növelt összegének 50 százaléka, de legfeljebb a 2015. adóévre fizetendő adója összegének fele. A 2017. adóév első félévében fizetendő adóelőleg összegéről az állami adó- és vámhatóság a 2017. adóév első hónapjának 15. napjáig határozatban dönt.

A 2017. adóév második félévében, majd a 2018. adóév első félévében fizetendő adóelőleget a 2017. január 1-jétől hatályos rendelkezések szerint előírt mértékkel számítottan kell megállapítani.

Adóbevallási nyomtatványok és határidők

- **1629. jelű bevallás** – az adóévet követő ötödik hónap utolsó napja
hi.: 2017. május 31.
- **1671. jelű bevallás** – a 2017.01.01-jétől választott eva, kata, kiva szerinti adózás esetén a társasági adókötelezettségről
hi.: megszűnést követő 5. hónap utolsó napja
- **1743TAO bevallás** – a 2017. évben – eva, kata, kiva alanyiság megszűnésével – társasági adóalannyá vált adózó társasági adóelőleg kötelezettségről
hi.: adóalanyiság megszűnését követő 60 napon belül
- **TAONY nyomtatvány** – 2016. évi bevallást helyettesítő nyilatkozat: alapítvány, egyesület, egyház stb.
hi.: 2017. május 31.

GÉPJÁRMŰADÓ

- * A gépjárműadó-kedvezményt kiterjesztették a fogyatékkal élő emberekre is.
- * A cégautóadó-mentesség ezentúl – a házi orvosok és házi gyermekorvosok mellett – a fogorvosi, védőnői és iskola-egészségügyi alapellátást végzők által üzemeltetett gépjárművekre is vonatkozik.
- * A tartós bérletre vonatkozó speciális szabályokat hatályon kívül helyezték. A gyakorlatban, mivel nem keletkezett cégautóadó-kötelezettség akkor, ha magánszemélynek adtak tartós bérletbe gépjárműveket, sokszor előfordult, hogy a járműnyilvántartásba bejegyzett társaság az ügyvezetőjének adta tartós bérletbe a céges autót.

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

- * A **baromfi**hús és a **tojás** áfakulcsa 27 százalékról 5 százalékra, a **friss tej** (ide nem értve az UHT és az ESL tejet) áfakulcsa 18 százalékról 5 százalékra csökkent.
- * Az **étkezőhelyi vendéglátásban** az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom kedvezményes, 18 százalékos adókulcs alá esik. 2018. január 1-től a kedvezményes kulcs tovább csökken 5 százalékra.
- * Az **internet-hozzáférési szolgáltatás** áfakulcsa 27 százalékról 18 százalékra csökkent. Az átmeneti rendelkezés értelmében időszakos elszámolás keretében nyújtott szolgáltatás során a kedvezményes áfakulcs először azon szolgáltatások esetében alkalmazandó, melyek elszámolási időszaka, fizetésének esedékessége és a kapcsolódó számla/nyugta kibocsátásának dátuma is 2016. december 31-ét követő időpontra esik.
- * Az internet-hozzáférési szolgáltatás és az összes hasznos alapterület fogalmát definiálták.
- * 2017. január 1-től a belföldi adóalany részére kibocsátott számlán akkor is szerepeltetni kell a vevő adószámát, ha az áthárított adó értéke eléri vagy meghaladja a **100 ezer forintot**, ezenkívül az ügyletről adatot kell szolgáltatni az esedékes áfabevallásban.
- * 2017. július 1-től az értékesítési számlákra vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettséget az **online adatszolgáltatás** váltja fel. A kötelezettség kapcsán úgy kell átalakítani a különböző számlázóprogramokat, hogy azok az adott számla kibocsátásakor a NAV felé automatikusan elküldjék a számlaadatokat.
- * A szakértők szerint az adatszolgáltatást késve teljesítőkre vagy azt elmulasztókra ugyanazok a jogkövetkezmények vonatkoznak majd, mint bevallási késedelem vagy mulasztás esetén, vagyis a tételenkénti bírság mértéke akár az ötszázezer forintos felső határt is elérheti.
- * 2017. január 1-től a **fordított adózás** szabályai alá esnek a krómhulladékok és -törmelékek, valamint a vanádiumhulladékok, -törmelékek.
- * Norvégiával az **áfa-visszatérítések**re vonatkozóan viszonyosság lép érvénybe.

Kedvezményes áfa a vendéglátásban

Az új szabályok szerint kedvezményes, 18 százalékos adókulcs alá esik az étkezőhelyi vendéglátásban az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom.

A NAV több tájékoztatót is kiadott a témában. Ezek alapján a vendéglátóhelynek, ha tudni szeretné, hogy alkalmazhatja-e és mikor a kedvezményes kulcsot, az alábbi szempontokat kell mérlegelnie:

1. Vendéglátóipari szolgáltatást vagy termékértékesítést végzünk?

Elsőként azt kell eldönteni, hogy a vendéglátóhely vendéglátóipari szolgáltatást vagy termékértékesítést végez-e.

♦ Ha nincs lehetőség a helyben fogyasztásra, vagy csak egy pult vagy “körbefutó deszka” áll rendelkezésre – például fagyizót, büféskocsit, lángossütőt, strandbüfét stb. üzemeltetünk –, akkor nem alkalmazható a kedvezményes adókulcs.

♦ Nem alkalmazható a kedvezményes adókulcs akkor sem, ha munkahelyi étkeztetést vagy közétkeztetést végzünk (például központi konyhát üzemeltetünk).

♦ Ha önkiszolgáló éttermet üzemeltetünk, de van lehetőség a helyben fogyasztásra, azaz van asztal, szék, evőeszköz, szalvéta, mosdó, takarítás, akkor nem vagyunk kizárva a kedvezményes kulcs alkalmazása alól.

♦ Ha önkiszolgáló éttermet üzemeltetünk, de nem saját jogon biztosítjuk az előbb felsorolt lehetőségeket (ilyenek a plázák éttermei vagy egyes “street food” helyek, ahol vagy a bevásárlóközpont üzemelteti, takarítja az asztalokat, mosdót stb., vagy a vendéglátóipari egységek közösen oldják ezt meg), akkor sem vagyunk kizárva a kedvezményes kulcs alkalmazása alól.

♦ Egyértelműen megfelel ennek a szempontnak, ha az ételt pincérek szolgálják fel.

2. Az adott fogyasztás mely kategóriába tartozik?

Ha vendéglátóipari szolgáltatást nyújtunk, akkor a következő lépésben azt kell eldöntenünk, hogy az adott fogyasztás szolgáltatásnak vagy termékértékesítésnek tekintendő-e. Ennek eldöntésében a vendégnek feltett “Helyben fogyasztásra vagy elvitelre?” kérdésre adott válasz segíthet.

♦ Ha a kérdésre a vendég úgy válaszol, hogy “elvitelre kérem”, akkor termékértékesítés történik.

♦ Ha a kérdésre a vendég úgy válaszol, hogy “helyben fogyasztom”, akkor szolgáltatásnyújtás történik.

♦ Ha a vendég leül az asztalhoz, esetleg integetéssel vagy szemkontaktus keresésével várja a pincért, akkor a körülmények egyértelműen arra engednek következtetni, hogy étkezőhelyi vendéglátási szolgáltatást kíván megrendelni.

♦ Abban az esetben, ha a vendég az étkezés közben jön rá, hogy mégis inkább elvinné a maradékot, ugyancsak szolgáltatásnyújtás történik.

♦ Itt viszont már azonnal eszünkbe juthat, hogy mi van akkor, ha a gyorsétterem kiszolgálója által feltett kérdésre a helyben fogyasztás választ adja a vendég, majd miután a tálcára készítették neki az ételt-italt, és kifizette annak (kedvezményes áfakulccsal számított) ellenértékét, mégis kér egy papírzacskót, amiben elviheti az ebédet. A helyzet megítélése ekkor már nem egyértelmű, véleményem szerint viszont ezt is csak szolgáltatásnyújtásként lehet kezelni. A kockázatok kivédése érdekében megfontolandó, hogy ha azonnal elvitelre kéri a vendég az ebédet, akkor ne kérjük el tőle a papírzacskó ellenértékét, csak ha utólag kéri.

3. Mely tételek esnek a kedvezményes kulcs alá?

Ha sikerült meghatározni, hogy vendéglátási szolgáltatást nyújtunk, akkor elérünk ahhoz a kérdéshez, hogy ezen szolgáltatás keretében milyen tételek eshetnek a kedvezményes kulcs alá. A jogszabály szerint kedvezményes kulcs vonatkozik az “étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalomra”. Mit is jelent ez?

♦ Az étel vonatkozásában a kedvezményes kulcs alkalmazható.

♦ Az italok vonatkozásában tovább kell vizsgálnunk:

a) Van-e alkohol az italban? Ha a kérdésre a válasz igen, akkor nem alkalmazható a kedvezményes adókulcs, ha nincs alkohol az italban, akkor feltehetjük a következő kérdést:

b) Helyben készített-e az ital? Erre a kérdésre érdekes szempontokat fogalmaz meg a NAV tájékoztatója. Ha kibontjuk a palackot és citromkarikát teszünk a pohárba, az nem minősül helyben készített itallal, de ha teát főzünk (forró vizet engedünk és mellé tesszük a filtert), az már helyben készítésnek minősül. Helyben készített az alkoholmentes koktél, a tea, a kávé, a limonádé, a turmix stb. Helyben készítés esetén alkalmazható a kedvezményes kulcs.

♦ Az egyéb tételek vonatkozásában viszont egyértelműnek tűnik a jogalkotó szándéka – ezen tételekre nem alkalmazható a kedvezményes adókulcs. Így például a felszolgálati díjnak az a része, amely a nem helyben készített italokra vagy az alkoholos italokra esik, az általános áfakulcs alá fog tartozni. Nézzük a fenti szabályokat egy gyakorlati példán keresztül:

➤ Egy vállalkozás éttermet üzemeltet, ahol reggelizni is lehet. A még teljesebb reggelizési élmény biztosítása érdekében egy kistermelőtől minőségi tehéntejet szerez be, amelyet 2 deciliteres üvegekben szállítanak ki részére. A reggeliztetés egyértelműen vendéglátóipari szolgáltatás. Ha a vendég a tejet hazavinné, akkor – mivel a tej értékesítése az 5 százalékos kulcs alá esik – 5 százalékos adókulccsal kellene kiállítani a nyugtát. Ha a vendég leül és kér a tejből egy finom turmixot, akkor az 18 százalékos adókulcs alá esik, mint helyben készített, nem alkoholtartalmú ital. Ha a vendég csak egy pohár tejet szeretne inni reggelire, akkor azt 27 százalékos áfakulccsal kell kiszámlázni neki (nyugtát adni róla), mivel a tej éttermi szolgáltatás keretében felszolgált, nem helyben készített alkoholmentes italként lett adóköteles.

➤ Egy másik példa kiszállított pizzára:

Az Áfa tv. 3/A mellékletének I. rész 4. pontja alá tartoznak a VTSZ 1901 termékek, e területen az Áfa tv. nem módosult. Így az e VTSZ alá tartozó termékek értékesítése, mint termékértékesítés továbbra is 18 %-os adókulcs alá tartozik.

Az Áfa tv. 3/A mellékletének II. rész 4. pontja alá az Étkezőhelyi vendéglátásból az étel- és a helyben készített nem alkoholtartalmú ital (SZJ 55-30.1-ből) tartozik.

Így a kiszállítással értékesített (termékértékesítés) pizza továbbra is 18 %-os kulccsal adózik. Viszont kedvezőbb lett az étkezőhelyi vendéglátás keretében felszolgált pizza besorolása (szolgáltatás nyújtása), mert a feltételeknek megfelelő értékesítése 27 %-ról 18 %-ra csökkent.

PÉNZTÁRGÉPEK

A módosítás értelmében az alábbi tevékenységet végzők is kötelesek online pénztárgépet használni:

45.20 szerinti gépjármű-javítási, karbantartási,

45.32 szerinti gépjárműalkatrész-kiskereskedelmi,

45.40 szerinti motorkerékpár-, alkatrész-kereskedelmi, -javítási,

86.10 szerinti fekvőbeteg-ellátási tevékenységből kizárólag plasztikai sebészeti,

93.29 szerinti egyéb szórakoztatási, szabadidős tevékenységből kizárólag tánctermei, diszkó működtetési,

96.01 szerinti textil, szőrmemosási, tisztítási tevékenységből kizárólag mindenfajta ruházat (beleértve a szőrmét is) és textil géppel, kézzel mosási és vegytisztítási, vasalási,

96.04 szerinti fizikai közérzetet javító szolgáltatási, valamint

93.13 szerinti testedzési szolgáltatási tevékenységet végző valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt.

A 96.04 szerinti fizikai közérzetet javító szolgáltatási tevékenységet végző adóalanyok közé sorolandók a törökfürdők, szaunák és gőzfürdők, szoláriumok, gyógyfürdők, fogyasztó- és karcsúsítószalonok, masszázsszalonok stb.

A jogszabály értelmező rendelkezései több helyen bővültek, és több helyen pontosították az előírásokat. Meghatározták a gyártó, az átszemélyesítés, a cserepénztárgép, az egyes speciális értékesítések bizonylata, a mozgóbolt, a NAV-szerver, a pénztárgép, a pénztárgépprogram, a számítógép alapú pénztárgép, a szolgáltató hely és a tartalék pénztárgép fogalmát.

Az előírások rögzítik a pénztárgép meghibásodása, áramszünet, a pénztárgép bevonása, eltulajdonítása, megsemmisülése, elvesztése esetén pénztárgéppel történő nyugta-kibocsátási kötelezettség szabályait. Az újra helyreálló szolgáltatás esetén, úgynevezett "utólagos rögzítéssel" a pénztárgép első tételeként a probléma helyreállításáig bizonylatolt bevételt kell rögzíteni. A rögzítés során külön adóügyi napot kell nyitni, melynek bevételét egy nyugtán, forgalmi gyűjtőként egy tételben kell rögzíteni. Az utólagos rögzítést követően az adóügyi napot le kell zárni.

Az így keletkező forgalmi jelentést az időszak alatt kiállított bizonylatokkal meg kell őrizni.

Egyértelművé teszi a rendelet a forgalmazási engedéllyel, az engedély módosításával, kiterjesztésével, a műszerész igazolvány kiadásával kapcsolatos szabályokat, továbbá a szervizre vonatkozó, a műszerész bejelentésével kapcsolatos határidőket, a szervizelési tevékenység, a javítás, valamint a pénztárgép üzemeltetésének és selejtezésének a szabályait.

Az étel- és italautomaták a piaci szereplők kérésére az úgynevezett automata felügyeleti egység (AFE) nélkül még 2017. június 29-ig üzemeltethetőek, tehát eddig az időpontig kapnak haladékot az üzemeltetők, hogy berendezéseiket bekössék a NAV-hoz.

JÖVEDÉKI ADÓ

A jövedéki adóról szóló új, 2016. évi LXVIII. törvény legtöbb rendelkezése, valamint a törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI.29.) rendelet 2017. április 1-jén lép hatályba. A vendéglátás területén különösen a következő változások érdekesek:

- * Jövedéki nagykereskedő csak átutalással vásárolhat és értékesíthet.
- * Jövedéki kiskereskedő jövedéki terméket készpénzért árulhat, de vásárláskor csak átutalással (vagy bankkártyával) fizethet, kivéve, ha kisüzemi bortermelőtől vagy adóraktárból vásárol.
- * Egyes jövedéki termékek új megnevezést kaptak. A szőlőbor csendes bor, a pezsgő habzóbor, az egyéb bor „egyéb csendes és habzó erjesztett ital” néven szerepel az új törvényben.
- * Szankcióként nem alkalmazható üzletzárás, ha a sör, bor, más alkoholtermék mennyisége nem haladja meg a 10 litert.
- * A 2017. január 1-től alkalmazandó KN-kódokat 2016. október 28-án, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról szóló, a bizottság (EU) 2016. október 6-ai 2016/1821 végrehajtási rendeletével hirdették ki. A NAV honlapján a 4013/2016. Tájékoztató a jövedéki szabályozásban alkalmazott vámtarifaszámoknak 2017-ben megfelelő KN-kódokról cím alatt található az erről szóló pdf-dokumentum.

HELYI ADÓK

Idegenforgalmi adó után járó támogatás

Az ifa-bevételek minden forintja után korábban járó 1,55 forintos állami támogatás 55 fillérrel, 1 forintra csökkent.

Adóalap-összeszámitás

A helyi iparüzési adóalap számításakor a kapcsolt vállalkozásoknál alkalmazandó ún. adóalap-összeszámitási szabály alkalmazását a törvénymódosítás kizárólag a 2016. október 1-jét követően szétválással létrejött kapcsoltsági viszonyra szűkíti.

Az adóalap-összeszámitási kötelezettség új jogintézménye azt jelenti, hogy az iparüzési adó megállapításának, adóelőleg-kiegészítési és adóévi bevallási szabályaihoz megfogalmazásra került egy adóelkerülési technikát megszüntető szabály. A főszabály, hogy a 2016. október 1-jét követően szétváltaknál az ELÁBÉ és a közvetített szolgáltatások összege az 500 millió Ft-os sávós degresszív levonási tiltásnál együttesen veendő számba.

Helyi iparűzési adó és társasági adó

A helyi iparűzési adóban a társasági adózással nem mindenben egyező változásokat vezettek be. Mivel a gyűjtött jogdíj értéke a nettó árbevétel összegét csökkenti az iparűzési adó rendszerében, ezért 2016. július 1-jétől a helyi adókról szóló törvénybe is bekerült a jogdíj fogalma, azonban érdemes alkalmazásakor óvatosnak lenni, mert a két jogszabály nem teljesen ugyanúgy használja a fogalmat. A társasági adó szempontjából – sok egyéb jogdíjtípus mellett – a ritka betegségek gyógyszerévé minősítésből származó eredmény is jogdíjnak számít, de a helyi adóknál az ilyen bevétel nem tekinthető jogdíjnak. (A helyi adók esetén csak az értékesítéséből származó bevételt lehet figyelembe venni, a társasági adóban viszont többek között az apportból származó eredmény is annak számít.) Tehát mind a bevételszerzés módjában, mind a jogdíj típusaiban is eltérések vannak a két jogszabály között.

Érdemes még megjegyezni, hogy 2017. január 1-jétől csak az alap kutatás, az alkalmazott kutatás és a kísérleti fejlesztés közvetlen költségeként a társasági adóalapban érvényesített összeget lehet a helyi iparűzési adóalap megállapításakor figyelembe venni.

A vállalkozásoknak egy 2021. június 30-ig tartó átmeneti időszakban azonban lehetőségük van arra, hogy a 2016. június 30-ig aktivált immateriális javak jogdíjai esetében a korábbi, módosítást megelőző szabályoknak megfelelően járjanak el. Az átmeneti időszak a helyi iparűzési adóban is érvényesíthető.

IFRS-re történő áttérés

Az IFRS szerint elkülönítetten kell kimutatni a megszűnő és a folytatódó tevékenységből származó bevételeket, illetve ráfordításokat. Az IFRS-t alkalmazó társaságok esetére vonatkoztatva a javaslat szerinti módosítás – a fentiektől eltérően – az adóalap számításánál mind a folytatódó, mind pedig a megszűnő tevékenységet érintő, valamennyi, adóalapot érintő elemet figyelembe kell venni a helyi iparűzési adóalap megállapításakor.

A szabályozás kitér arra is, hogy mi történjen, ha az IFRS-re áttérő adóalany számviteli elszámolási hibát vét. Amennyiben a hiba az áttérést megelőző időszakra vonatkozik és elszámolása különbözik a számviteli törvényben foglalt elszámolástól, a hiba korrigálását követően keletkezett különbözetet a hiba feltárásának adóévében kell figyelembe venni az adóalap megállapításakor.

A törvénymódosítás pontosítást tartalmaz arra az esetre vonatkozóan, amikor az IFRS-re történő áttérést megelőző fizetendő iparűzési adó összege nagyobb, mint az áttérés adóévében. Ebben az esetben – mivel az áttérést követő időszakra fizetendő adóelőleg összege az áttérést megelőző időszaki adó összegével egyezik meg – a javaslat alapján 2017. január 1-től az érintett előleg-fizetési időszakban az előleg összegét két egyenlő részletben kell megállapítani, bevallani és megfizetni.

Katások adóalap-megállapítása

A kata hatálya alá tartozók 2017. február 15-ig módosíthatják változás-bejelentéssel a korábbi tételes számításon alapuló adóalap-megállapítás szabályát és térhetnek át a nettó árbevétel 80%-ára, ha úgy ítélik meg, hogy számukra így a kedvezőbb.

Egyéb módosítások

- * Egy korábbi kiskapu bezárása, hogy ezentúl az építményadó- és a telekadó- mentesség az ingatlan-nyilvántartásban csak tulajdonosként bejegyzett adóalanyt illeti meg.
- * Meghatározták, hogy milyen mezőgazdasági tevékenységet kell végezni a mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telkek telekadó-mentességéhez.
- * A helyi iparüzési adó alapjának számításakor a jogdíj nem tartozik bele a nettó árbevételbe. Mivel a Tao. törvényben megváltozott a jogdíj fogalma, a Htv.-be is új jogdíjfogalom került bevezetésre. Átmeneti szabályok biztosították, hogy az 2021. június 30-ig terjedő üzleti évekre még a jelenleg hatályos szabályokkal azonos módon lehessen a jogdíjat levonni a nettó árbevételből.
- * A K+F közvetlen költségének fogalmát hozzáigazították a Tao. tv.-ben lévő fogalomhoz.

SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS

45 főről 30 főre csökkent az a létszámkorlát, amellyel a vállalkozások a szakképzési hozzájárulási kötelezettségüket csökkenthetik. Ez arra ösztönözheti a vállalkozásokat, hogy több saját dolgozót integráljanak a képzési rendszerükbe.

REHABILITÁCIÓS HOZZÁJÁRULÁS

2017. január 1-től a rehabilitációs hozzájárulás összege 1 147 500 Ft/fő/év összegre módosult. (A rehabilitációs hozzájárulás mértéke a tárgyév első napján a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított minimálbér kötelező legkisebb összegének kilencszerese/fő/év).

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI TERMÉKADÓ

A változtatások célja egyrészt az adóelkerülés kizárása, másrészt a jogszabályi előírási hiányok megszüntetése volt.

- * Az adó összegéből levonható egészségmegőrző programok költségeivel kapcsolatban kibővítették a fogalom-meghatározást. Eszerint nemcsak az ingyenes, hanem a legfeljebb 500 forint értékű, térítés ellenében igénybe vehető egészségmegőrző programok költségei is levonhatók az adó legfeljebb 10 százalékának erejéig.
- * Pontosították egyes alkoholos frissítőknek minősülő adóköteles termékek fogalom-meghatározását azzal a céllal, hogy ezek a termékek az összetétel megváltoztatásával ne kerülhessenek ki az adóköteles termékek köréből. A gyümölcspárlatok után továbbra sem kell adót fizetni.

* A módosítás új fogalmat iktatott be a gyógynövényes italra vonatkozóan. Eszerint az italnak legalább hétféle gyógynövényt kell tartalmaznia, és a hozzáadott alkoholterméknek is adalékmentesnek kell lennie. Az íz és illat nélküli szirup hozzáadásával nem lehet mentesülni az adófizetési kötelezettség alól.

REKLÁMADÓ

A törvényben a reklám közzétevőjére vonatkozóan szerepelnek új előírások.

A reklám-közzétevő adóalanyok közül fókuszban vannak azok, amelyek az interneten teszik közzé a reklámokat. Az ilyen közzétevők gyakran figyelmen kívül hagyják a reklámadóra vonatkozó adókötelezettségüket, főleg, ha Magyarországon nem letelepedettek.

Az új szabályok előírják, hogy a reklámot közzétevő adóalany köteles bejelentkezni az adóhatósághoz az adóköteles tevékenység megkezdését követő 15 napon belül, ha más adóalanyaként korábban még nem vették nyilvántartásba. A bejelentkezési kötelezettség elmulasztása esetén az adóhatóság a kötelezettség teljesítésére való felhívás mellett 10 millió forint mulasztási bírságot szab ki. Ismételt mulasztás esetén az előző alkalommal kiszabott mulasztási bírság háromszorosát szabja ki. A bírság korlátlanul mérsékelhető, ha az adóalany az adóhatóság első felhívására eleget tesz bejelentkezési kötelezettségének.

Amennyiben a reklám-közzétevő nem tesz eleget a megrendelő felé irányuló nyilatkozattételi kötelezettségének és nem szerepel az adóhatóság által vezetett nyilvántartásban, az adóhatóság az adózót felhívja a nyilatkozat pótlására, melyet az adózónak az adóhatóság felé kell teljesítenie. Ha a felhívást követően az adózó 8 napon belül nem teljesíti kötelezettségét, az adóhatóság 500 ezer forint mulasztási bírságot szab ki. Amennyiben ugyanazon megrendelőtől ismételt bejelentés érkezik a nyilatkozat kiadásának elmulasztásáról, az adóhatóság az adózót 10 millió forint mulasztási bírság megfizetésére kötelezi. Minden további mulasztás az előző alkalommal kiszabott bírság háromszorosának megfizetését vonja maga után.

Az adóalany terhére kiszabható bírság összegét 1 milliárd forintban maximalizálták.

Amennyiben a reklám-közzétevő adóalany adóbevallás-benyújtási kötelezettségét elmulasztja, az adóhatóság a megelőző naptári évvel megegyező vélelmezett adóévre 3 milliárd forint vélelmezett adót állapíthat meg. Az adóalany az adót megállapító határozat ellen 30 napon belül ellenbizonyítással élhet. A határidő elmulasztása jogvesztő.

KÜLÖNADÓK

* 2017. január 1-jétől a hitelintézetek, pénzügyi szervezetek különadóját nem a 2009. évi módosított mérlegfőösszeg alapján, hanem az adóévet megelőző második adóévi éves beszámoló adataiból számított módosított mérlegfőösszeg alapján kell megállapítani.

* A különadó mértékével kapcsolatban kikerült a szabályozásból, hogy a különadó összege nem haladhatja meg a 2015. adóévben fizetett különadó összegét.

* A befektetési szolgáltatási tevékenységre vonatkozó különadó-kötelezettséget a 2016-os évre kell először alkalmazni.

* A hitelintézeti járadékra vonatkozó rendelkezések 2017. január 1-jétől hatályukat veszítették.

ILLETÉKEK

* Az **ingatlanforgalmazó cégek** ingatlanszerzései vonatkozásában módosult az illetékfizetési kötelezettségre vonatkozó szabályozás. Az eddigi – főszabály szerinti – 2 százalékos illetékmérték (50 százalékos illetékkedvezmény) helyett 3 százalékos illetéket kell fizetniük, amennyiben a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig megtett nyilatkozatban vállalják, hogy az érintett ingatlant két éven belül továbbértékesítik vagy lízingbe adják.

Továbbra is 2 százalék az ingatlanszerzési illeték mértéke, amennyiben a továbbértékesítéssel vagy a lízing futamidejének a végén az ingatlan tulajdonjogának átruházása ténylegesen is megvalósul (teljesedésbe megy). Meghiúsulás esetén a 4%-os és a kedvezményes illeték különbözetének a kétszeresét kell megfizetni.

* 2017. januártól az **illetékmentes ügyletekről** már nem kell a NAV-nak értesítést küldeni.

* A törvény kibővítette a földművelési céllal vásárolt **termőföld** illetékmentességére vonatkozó szabályozást. Termőföld vásárlása esetén akkor is kérhető az illetékmentesség, ha az 5 éves saját művelés megkezdését csak később lehet megkezdni, mert haszonbérleti szerződés van érvényben.

* Lehetőségük van a megfizetett **illetékek visszatérítésére** azoknak a cégeknek, amelyek a Ptk. rendelkezéseinek való megfelelés érdekében végrehajtott tőkeemelés bejelentésével egyidejűleg más változást is bejelentettek. Abban az esetben van lehetőség a visszatérítésre, ha a cég a visszatérítésre irányuló kérelmet legkésőbb 2017. március 15-éig előterjeszti.

* A jövőben nem terheli sem illetékfizetési, sem bejelentési kötelezettség a **házi orvosi praxisjog** megszerzőjét, továbbá a praxisjog az illetéktörvény alkalmazásában a továbbiakban nem minősül vagyoni értékű jognak.

* A módosítás egyértelművé teszi, hogy az adó-, a vám-, az illeték- és a társadalombiztosítási kötelezettség teljesítéséről szóló **igazolások** is illetékmentességet élveznek.

* **Vagyoni betétszerzésnél** az illetékfizetési kötelezettség vizsgálatakor a kapcsoltsági viszonyt a gazdálkodó szervezeteken túl kiterjesztik valamennyi személyre.

* Bekerült a törvénybe az is, hogy használt lakás **lakáscélú állami támogatás** (CSOK) felhasználásával történő vásárlásakor a lakáscsere esetén is csökkenthető az illetékalap.

* Az illetéktörvény módosítására azért is szükség volt, mert az szintén tartalmaz a Tao. törvény ellenőrzött külföldi társaságához hasonló rendelkezést, ami ha maradna a régi szövegezés szerint, akkor a magyar társaságok is búcsút inthetnének a kedvezményezett eszközáttruházás, -átalakulás és -részesedéscsere illetékmentességének.

* Gazdálkodó szervezetek **haszongépjárművet** (átírási) illetékmentesen szerezhetnek.

PÉNZÜGYI TRANZAKCIÓS ILLETÉK

* A módosítás kiterjesztette a törvény hatályát a pénzforgalmi szolgáltatónak nem minősülő, hitelt és pénzkölcsönt nyújtó pénzügyi intézményekre.

* A magánszemély egyéni vállalkozói és magánszemélyként használt bankszámlája között végrehajtott fizetési műveleteket azonban nem terheli pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettség.

EKAER

- * Az EKAER bejelentési kötelezettséget akkor is teljesíteni kell, ha a nem kockázatos terméket nem útdíjköteles gépjárművel fuvarozzák, azonban a gépjármű össztömege a felrakodást követően meghaladja a 3,5 tonnát.
- * A NAV EKAER ellenőrzéskor a fuvarozás eszközét egy esetlegesen kiszabott bírság megfizetéséig visszatarthatja. Ez leginkább külföldi fuvarozóknál és adóregisztrált társaságoknál bír nagyobb jelentőséggel, ugyanis nem tartják vissza a járművet, ha a bírságfizetésre kötelezett rendelkezik adószámmal, adóazonosító jellel, és székhelye, illetve lakóhelye vagy a szokásos tartózkodási helye Magyarországon van.
- * A valósánál több bejelentett áru esetén a plusz áru értékének akár 40%-a is lehet a bírság.
- * A gépjármű 3,5 tonnás tömegénél eddig az önsúly számított, 2017-től pedig az össztömeg.

AZ ADÓZÁS RENDJÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY

- * **Fizetővendéglátó tevékenység megszüntetése** esetén a tételes átalányadó-fizetési kötelezettséget az eddigi rendelkezés helyett nem a megszüntetés napját követő 15 napon belül, hanem a megszüntetés negyedévét követő 15 napon belül kell teljesíteni.
- * **Kft.-üzletrész eladása** esetén a volt tagon az üzletrésszel arányos mértékben behajtható a tartozás, ha legalább 25%-os részesedéssel rendelkezett és a tartozás a jegyzett tőke 50%-át meghaladja. A törvény meghatároz kivételeket, amikor a tag mentesül az anyagi felelősség alól; például a tőle elvárható módon járt el, vagy a társaságnak is lejárt kintlévőségei vannak.
- * **Magánszemélyeknél** az adómérsékléshez nem feltétlenül elég, ha a megélhetés veszélyeztetettsége bizonyított; a méltányosságot az adó egy részének megfizetéséhez kötheti az adóhatóság.
- * **Nonprofit szervezetek** a bejegyzésükkel egyidejűleg igényelhetnek adószámot, nem kell utólag a NAV-tól kérni.
- * Az **adóvégrehajtás elévülése** a bevallás esedékessége évének utolsó napja +4 év az eddigi +5 év helyett.
- * **Székhelyszolgáltató** igénybevételét és adatait kötelező bejelenteni.
- * A **megbízható adózói minősítés** újabb feltétele, hogy a tárgyévi adóteljesítmény pozitív, azaz az adózó „bruttó befizető” legyen.
- * A megbízható adózói minősítéshez kritérium volt, hogy a tárgy- és a megelőző 5 évben ne legyen végrehajtási eljárás; ez az időszak 4 évre csökkent.
- * A megbízható adózónak minősülő, **nyilvánosan működő részvénytársaságok** esetében az áfa kiutalására nyitva álló határidőt 30 napban határozták meg.
- * A cégjogilag még létező, legális tevékenység végzésére jogosult, ám **kiüresített cégeket** a kockázatos adózói körbe fogják sorolni.
- * Az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző **automata berendezéseket** (italautomaták, kávé- és csokiautomaták) is bekötik a NAV-hoz. Ezeket a berendezéseket automata felügyeleti egységgel kell ellátni, és az ebben tárolt adatokról rendszeresen adatot kell majd szolgáltatni a NAV felé.
- * **Törölt adószám** esetén akkor lehet újat kérni, ha a törlésre okot adó körülmény megszűnt.
- * Az adószám törléséről szóló határozat átvétele után visszaküldött KOCKERD kérdőívvel mentesülhet az

adózó a törlés alól, amennyiben a kérdőívet a határozat jogerőre emelkedéséig visszaküldi.

* Amennyiben a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség elmulasztása miatt kerülne sor az adószám törlésére, a társaság mentesülhet a törlés alól, ha teljesíti az előírást a határozat jogerőre emelkedéséig.

* 2017-től jön a **valós idejű adatszolgáltatás**. Amellett, hogy az Art. eljárásjogilag is leköveti azt a változtatást, hogy az áfaalanyok 100 000 forintot elérő vagy meghaladó áthárított áfát tartalmazó számlákról havi adatszolgáltatást teljesítenek, a kibővített adatszolgáltatási kötelezettség a számlakibocsátói oldalon valós idejűvé vált.

* A **számlázóprogramokat** úgy kell továbbfejleszteni, hogy azok a számla kibocsátásakor elektronikusan megküldjék a számlaadatokat az adóhatóság részére. 2017. január 1-jétől ez még csak lehetőség, de 2017. július 1-jétől kötelező érvényű lesz minden áfaalany gazdálkodóra. Ez az előírás a következő lépcső a teljesen automatikus adatszolgáltatás felé. Az új rendszer kiváltja a belföldi összesítő jelentést. (Mint tudjuk, 2016. január 1-től a számlázóprogramoknak rendelkezniük kell egy olyan funkcióval, amely lehetővé teszi, hogy az adóhatóság az adózó ellenőrzésekor a számlázóprogramból elektronikusan adatot kapjon.)

* Új ellenőrzéstípust vezettek be a **feltételes adó-megállapítás** alapjául szolgáló tényállás megtörténtének megállapítására, valamint ennek alapján annak a megállapítására, hogy a feltételes adó-megállapítás kötelező-e az adóhatóságra nézve. Csak az ilyen tényállást megállapító ellenőrzések befejezését követően ellenőrizheti majd a NAV a feltételes adó-megállapítással érintett adóbevallásokat.

* Az **IFRS-ek szerinti számviteli elszámolást** érintő feltételes adó-megállapítás iránti kérelmek esetén a kérelemhez csatolni kell a Magyar Könyvvizsgálói Kamarának a számviteli elszámolás minősítésével összefüggő szakértői véleményét is.

* Az adók módjára behajtandó, **200 000 forintot nem meghaladó köztartozás** esetén hatósági átutalási megbízást, illetve munkabérletiltást foganatosíthat a NAV. A kiadott határozat az adóigazgatási eljárásban végrehajtható okiratnak minősül.

SZÁMVITELI TÖRVÉNY

* A módosítások alapján a kölcsönfelvételhez kapcsolódó költségeket (pl. bankköltség) el lehet határolni a futamidőre.

* A behajtási költségátalány szabályozása is változott: már nincs automatikus felszámítási kötelezettség, ha a jogosult egy éven belül nem tart rá igényt, a kötelezett mentesül e szankció alól. Az átalányt a jogosult egy éves jogvesztő határidőn belül követelheti.

* Az osztalékszabályok változása értelmében a jóváhagyott osztalék nem kerül bele az eredménykimutatásba, mivel azt a jóváhagyás napján kell lekönyvelni.

SZERZŐI JOGDÍJAK

* A szállodák esetében az Artisjus 2017-től újra az előző évi szobakihasználtsági adatokat veszi figyelembe.

* Megszűnt a vendéglátóhelyek gyógy- és üdülőhely szerinti besorolása, ennek következtében az ezeken a településeken, ill. településrészekén található üzletek besorolása is az általános településkategóriák szerint történik. Az éjszakai bárknál is megszűnt a településtípus és a belépődíj szedése szerinti differenciálás.

* A zenegép útján történő zenefelhasználás jogdíjában is történt változás: abban az esetben, ha a zeneszámokat a közönség tagjai választhatják ki, csak akkor kell plusz jogdíjat fizetni, ha a közönség díjfizetés ellenében élhet a választási lehetőséggel. Eddig a választási lehetőség 10 százalékkal emelte a fizetendő jogdíjat.

* Az Artisjus jelentősen emelte az ún. új belépő kedvezményt. Eddig egy új, vagy a zeneszolgáltatást most megkezdő üzlet az első évben 10% kedvezményt kapott, a másodikban 5%-ot. Ez a következőképpen módosult: az első évben 30%, a második évben 20%, a harmadik évben pedig 15% kedvezményt kapnak a vendéglátó és kereskedelmi üzletek. Utóbbiakra egy másik kedvezmény is vonatkozik: előre fizetés esetén 30 négyzetméter alatti alapterületű üzletek számára egy évre elengedik az éves díj felét.

* Az új díjszabás egyértelműsíti azt is, hogy a nyilvános előadás díját és a költségátalány összegét naptári negyedévre kell számolni.

TURIZMUSFEJLESZTÉSI HOZZÁJÁRULÁS 2018-TÓL

A turizmusfejlesztési hozzájárulásra vonatkozóan a következő szabályok szerepeltek a 2016. nyári adócsomagban:

A 4 százalékos hozzájárulást az étkezőhelyi vendéglátás (2018-ban már 5%-os áfakulcsú) étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalma után kell majd fizetni.

Az új adó beleszámít majd az említett szolgáltatások adóalapjába.

A hozzájárulás megfizetése áfaalany esetében igazodni fog az áfabevallás határidejéhez, az arra előírt határidőig kell majd bevallani és megfizetni ezt az adót is. Az áfabevallásra nem kötelezett adózónak (pl.: alanyi adómentes, evaalany) a szolgáltatásnyújtás áfatörvény szerinti teljesítési idejét követő év február 25-ig kell a bevallását benyújtania és a hozzájárulást megfizetnie.

Az ebből az adónemből származó bevételt egy külön törvényben szabályozott turizmusfejlesztési feladatra kell fordítania a költségvetésnek.

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS ÉS KIEGÉSZÍTÉS A SZÁLLÁSHELYEKRE, A VENDÉGLÁTÓHELYEKRE ÉS AZ UTAZÁSI IRODÁKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOKHOZ

ADÓMENTES JUTTATÁSOK

A szállodai portán vásárolt műsoros estről kulturális belépőként, a sportpálya-használatról sportrendezvényre szóló belépőként kiállítani a számlát nem elfogadható gyakorlat.

Természetesen előfordulhat az is, hogy a vendég megbízza a portát, szerezzen neki színház- vagy sportbelépőt. Ilyenkor az a módszer ajánlható, hogy a színház vagy a sportrendező a vendég nevére állítja ki a számlát, a szálloda szolgáltatása pedig mint foglalási díj kerül kiszámlázásra.

SZÁLLODAI SZOBA LAKÁSCÉLÚ KIADÁSA

Előfordul, hogy a munkáltató a tulajdonában lévő szállodában, apartmanházban biztosít lakhatást a munkavállalónak és családjának. Azonban a szállodai hasznosítás nem azonos a lakáscélú, ingyenes vagy bérleti díj fejében történő bérbeadással. A szállodai hasznosításból ilyenkor ki kell vonni és lakásként kell kezelni az adott lakrészt, amelynek így többek között más, Tao szerint elszámolható amortizációs kulcsa lesz.

A szállodai szoba éjszakai ügylet céljára történő igénybevétele esetén az adókockázat csökkentése érdekében ajánlható, hogy az ügyletre kötelezett munkavállaló munkaszerződésében szerepeljen szoba igénybevétele, az igénybevételi engedélyezési rendszert pedig megfelelően alakítsák ki és ellenőrizték.

ÁFA

Internet-hozzáférés

Az áfatörvény az internet-hozzáférési szolgáltatás esetében az ide vonatkozó uniós jogszabály definícióját tekinti irányadónak. Ez alapján internet-hozzáférési szolgáltatás az a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás, amely internet-csatlakozást, és ezáltal az internet lényegében valamennyi végpontjával összekapcsolási lehetőséget biztosít, tekintet nélkül az alkalmazott hálózati technológiára és a használt végberendezésre.

Átmeneti szabályok

A törvény a kedvezményes áfakulcs bevezetésével kapcsolatosan részletes átmeneti szabályokat tartalmaz. Ez alapján a 18 százalékos áfamértéket először a 2017-ben teljesülő szolgáltatások esetében kell alkalmazni.

Amennyiben a szolgáltatás nyújtója és ügyfele ún. időszakos elszámolásban állapodott meg, úgy a

kedvezményes áfakulcsot arra a 2017-ben kezdődő elszámolási időszakra kell először alkalmazni, amely tekintetében a fizetés esedékessége, valamint az erről szóló számla/nyugta kibocsátásának időpontja is 2017-re esik.

Szilveszteri vendéglátás esetében, ha a számlát 2017. január 1-jén vagy utána állítják ki, már alkalmazható a 2017. évi adómérték. Ha a vendégek 2016. decemberben fizettek, akkor 2016. december 31-ig a 27%-os, 2017. január 1-től pedig a 18%-os áfakulcs érvényes.

2016-ban fizetett előlegről 27%-kal kell kiállítani a számlát. Ha a vendég januárban távozik, akkor a teljesítés ideje szerint, már 18%-os áfával kell számolni, és ebből az összegből az előlegszámla adatait levonásba helyezve kell megállapítani a vendég által fizetendő összeget.

Az étkezőhelyi vendéglátásban az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalmat terhelő áfa kulcsa 2018. január 1-től tovább, 5 százalékra csökken, ezért célszerű az év elhatárolásának számviteli, számlázási és adóügyi kezelését előre meghatározni.

Az áfatörvény másik fontos változása, hogy 2017. január 1-jétől a belföldi adóalany részére kibocsátott számlán szerepeltetni kell a vevő adószámát, feltéve, hogy a számlában áthárított adó a 100 ezer forintot eléri vagy meghaladja (korábban ez az értékhatár 1 millió Ft volt). Ehhez kapcsolódóan a törvény átmeneti rendelkezése kimondja, hogy az a számla is teljesíti az adólevonási jog gyakorlására vonatkozó tárgyi feltételt, amelyet még a 2016-ban bocsátottak ki, de abban 2017. évi teljesítési időpont szerepel, 100 ezer forintot el nem érő áthárított adót tartalmaz, és (még) nem szerepel rajta a vevő adószáma.

Alanyi adómentesség változása

A HÉA-irányelv az 1978. január 1-jét követően csatlakozott tagállamok, köztük Magyarország számára is megengedi, hogy adómentességet biztosítsanak azoknak az adóalanyoknak, amelyeknek az éves árbevétele nem haladja meg az Irányelv által meghatározott értéket. Magyarország esetében az Irányelv 35 000 EUR összegben maximalizálta az adómentesség határát, melyet a csatlakozáskori árfolyamon (252,19 Ft/euro) kell forintba átszámolni. Az uniós szabályok szerint megengedett 8 826 650 forintos alanyi mentesség értékhatár Magyarországon éveken keresztül 6 millió forint volt, azonban 2017. január 1-jétől 8 millió forintba emelték.

Átmeneti szabály ezzel kapcsolatban, hogy a 6 millió forintos árbevételt 2016-ban meghaladó, de még a 8 millió forintos árbevétel alatt maradó adóalanyok is élhetnek az alanyi adómentesség választásának lehetőségével. Sőt amennyiben az alanyi adómentesség értékhatárát valaki a megelőző két évben lépte túl, de a 8 millió forintos értékhatáron belül maradt, szintén választhatja az alanyi adómentességet. Az alanyi adómentesség választásának egyéb feltételei nem változnak.

Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az ún. katás vállalkozásokat érintő értékhatár-módosítás nem keverendő össze az alanyi mentesség értékhatárának változásával, függetlenül attól, hogy az áfatörvény ide vonatkozó részét a kisadózók bevételi értékhatárának emelése (is) indokolta. 2017. január 1-jétől azok a kisadózók, akik éltek az áfatörvény által biztosított alanyi adómentességgel, és a bevételük meghaladja a 8 millió forintot, az értékhatár elérése után elvesztik áfaalanyi mentes státuszukat és az általános szabályok szerint kötelesek áfa-fizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

A vendéglátásra vonatkozó kiemelt szabályok KSH-oldala

2017. január 1-től a 18%-os adómérték alá tartozó szolgáltatások:

- étkezőhelyi vendéglátásban az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom (SZJ 55.30.1-ből)

Az étkezőhelyi vendéglátás KSH Szolgáltatási Jegyzék szerinti megbontása:

55.30.1 Étkezőhelyi szolgáltatás:

- 55.30.11 55.30.11.0 Éttermi, cukrászdai szolgáltatás

- 55.30.12 55.30.12.0 Étkeztetés járművön

- 55.30.13 55.30.13.0 Önkiszolgáló étkeztetés

- 55.30.14 55.30.14.0 Egyéb étkezőhelyi szolgáltatás

Ezt az osztályozást váltotta fel a TESZOR rendszere. Az áfa törvény szabálya szerint a számlán nem kötelező feltüntetni a szolgáltatás statisztikai besorolását. A 2017-től érvényes 18%-os kulcs alkalmazásának szabálya azonban visszanyúl a korábbi Szolgáltatási Jegyzékre, és e szerint határozza meg a csökkentett kulcs alkalmazásának feltételét. Ezért részletesebben is ismertetem a kézirat lezárásának időpontjában ismert szabályokat.

55.3 Étkezőhelyi vendéglátás

55.30 Étkezőhelyi vendéglátás

55.30.1 Étkezőhelyi szolgáltatás

55.30.11 55.30.11.0 Éttermi, cukrászdai szolgáltatás. Ide tartozik: az ételek és italok elkészítése és pincér általi felszolgálása olyan éttermek, kávéházak és hasonló helyek által, amelyek asztalnál (pultnál, vagy bárpultnál) ülő egyéni vendégek számára történő felszolgálással nyújtanak szolgáltatást szórakoztató műsorral vagy anélkül. Nem ide tartozik: a szeszes ital étel nélküli felszolgálása (55.40.10).

55.30.12 55.30.12.0 Étkeztetés járművön. Ide tartozik: az ételek és italok elkészítése és felszolgálása közlekedési eszközön, például vasúti étkezőkocsiban vagy hajón. A teljes szolgáltatás általában asztalnál (pultnál vagy bárpultnál) ülő egyéni vendégek számára, pincér által történik. Nem ide tartozik: a szeszes ital étel nélküli felszolgálása (55.40.10).

55.30.13 55.30.13.0 Önkiszolgáló étkeztetés. Ide tartozik: az étel és ital készítése, felszolgálása (pincérszolgáltatás nélkül) olyan étkezőhelyen, ahol ülőhely rendelkezésre áll. Nem ide tartozik: az olyan, pincér nélküli ételszolgáltatás, amely általában ülőhelyet nem biztosító egységben történik (55.30.14), a szeszes ital étel nélküli felszolgálása (55.40.10).

55.30.14 55.30.14.0 Egyéb étkezőhelyi szolgáltatás. Ide tartozik: például a hal- és pecsenyesütő bódék, ülőhely nélküli gyorsétkezdék, elvitelre készítő étkezdék stb. étel- és italkiszolgálása. Ezek az étkezőhelyek általában nem biztosítanak ülőhelyet vendégeik számára, és nem szállítanak házhoz. Ide tartozik a mozgó

fagylalt- és sütemény-árusítás is. Nem ide tartozik: az étel-, italautomata által történő kiszolgálás (52.63.10.2), az étel készítése és kiszállítása a lakosságnak (55.52.11.0).

Megjegyzés és kiegészítés a közismertebb KSH-besorolásból:

TEÁOR 5610 - Éttermi, mozgó vendéglátás

Ez a szakágazat magában foglalja a fogyasztók kiszolgálását étellel úgy, hogy felszolgálják nekik, mialatt ők ülnek, vagy a fogyasztók kiszolgálják saját magukat a kitett ételekből (svédasztal), vagy elfogyasztják a kész ételt az adott helyiségben, vagy elviszik onnan, vagy akár kiszállítatják. Idetartozik még az ételek elkészítése és felszolgálása azonnali közvetlen fogyasztásra motoros vagy nem motoros járműből vagy élelmiszer-szállító kocsiból.

Az ebbe a szakágazatba tartozó szolgáltatás helye:

- étterem,
- önkiszolgáló étterem,
- gyorsétterem,
- pizzaszállító,
- előre elkészített és csomagolt ételek elfogyasztására alkalmas étkezőhely,
- fagylaltos kocsi,
- mozgó élelmiszer-szállító,
- ételkészítő piaci bódé,
- közlekedési eszközben működő étterem, bár, ha elkülönült egységként üzemel.

Nem ebbe a szakágazatba tartozik:

- az ételek kiskereskedelmi értékesítése automatán keresztül, lásd: 4799
- a koncesszióval működő kedvezményes étkeztetés (közétkeztetés), lásd: 5629

Utazási irodákra vonatkozó különös szabályok

Az utazási irodák áfaszabályaival kapcsolatban a mai napig nagyon sok bizonytalanság tapasztalható. Ennek csökkentése érdekében néhány vizsgálati szempontot ajánlunk:

1. Elsőként azt kell tisztázni, hogy mely szolgáltatások esetén nem a megrendelő adóalany székhelye alapján kerül megállapításra a teljesítési hely:

- kereskedelmi szálláshely-szolgáltatások, az ingatlanhasználatra vonatkozó jogok átengedése: ingatlan fekvése szerint (39. § (2))
- személyszállítás: megtett útvonal (40. §)
- kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatási, sport- vagy más hasonló eseményekre, rendezvényekre (így különösen: kiállítások, vásárok és bemutatók) való belépés, ideértve az előbbiekhöz járulékosan kapcsolódó szolgáltatásokat is: a rendezvény megrendezésének helye (42.§)
- közlekedési eszközök rövid időtartamú bérbeadása: ahol a közlekedési eszközt ténylegesen a bérbevevő birtokába adják (44. §)
- éttermi és egyéb vendéglátó-ipari szolgáltatások nyújtása esetén a teljesítés helye az a hely, ahol a

szolgáltatást ténylegesen teljesítik (nem tartozik ide a vasúti vagy légi közlekedési eszközön történő vendéglátás) (45.§)

2. Másodsorban azt kell tisztázni, hogy melyek azok a szolgáltatások, amelyek teljesítési helye Magyarországon van ugyan, de azok mentesek az adó alól. Ezek lehetnek például:

- biztosítási szolgáltatások (86. § (1) a))

- nemzetközi közlekedés: “Mentes az adó alól a személy szállítása abban az esetben, ha akár az indulási hely vagy az érkezési hely, akár mindkettő nem belföldön van.” (105. §)

- speciális szabályok vonatkoznak a közvetítőkre is, az alábbiak szerint:

“110. § (1) Mentés az adó alól a más nevében és javára eljáró közvetítő közvetítői szolgáltatásának nyújtása abban az esetben, ha az általa közvetített ügylet

- a) a 98-109. §-ok bármelyike szerint mentes az adó alól;

- b) teljesítési helye a Közösség területén kívül van.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható az utas [206. § (1) bekezdésének c) pontja] nevében és javára eljáró közvetítő közvetítői szolgáltatásának nyújtására abban az esetben, ha olyan szolgáltatást közvetít, amely a Közösség valamely más tagállamában teljesül.”

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: áfatörvény) az utazásszervezőre vonatkozóan különös adózási szabályokat tartalmaz. Az utazásszervezési szolgáltatás nyújtása külföldi (továbbértékesítő) adóalany (beutaztatás tour operator részére kiállított számlával) felé fordított adózással történhet, magyar áfa nélkül, az igénybevett szolgáltatások áfájának levonási jogával. A kiutaztatásnál, ha külföldi utazási irodától komplex utazásszervezési szolgáltatást veszünk igénybe és azt a szolgáltatást csomagban nyújtja az iroda belföldi magánszemélyek részére, akkor is keletkezik adózási kötelezettség a megrendelt szolgáltatások után. A fordított adózás ugyanis ilyen esetekben a magyar utazási irodára is vonatkozik (ha tehát adó nélküli számlával veszünk igénybe szolgáltatásokat, majd azokat egy összegben utazási szolgáltatásként nyújtjuk az utasok felé, akkor az igénybevett szolgáltatás áfaköteles (a teljes összeg alapulvételével) és ha az EU-ba irányuló kiutazásról van szó, akkor a áfa alapjának meghatározásakor, azaz a különbözet számításakor az utas által fizetett összeg csökkenthető az utas javára megrendelt, magyar áfával növelt (fizetett, de le nem vonható!) összeggel. Ebből következően az import szolgáltatási áfája, a fordított adózás keretében megfizetett áfa az árrés-számításban jelentős szerepet kap, mivel az csökkenti az árrés alapján fizetendő áfa alapját (áfatörvény 210. §, 212. §).

Ha magyar utazásszervező árrésadó alá eső – az áfatörvény 206. §-ában meghatározott utas felé nyújtott – szolgáltatásába külföldön letelepedett adóalanytól igénybevett szolgáltatást (szolgáltatáscsomagot) épít be, az igénybevett szolgáltatás után fordított adózás keretében fizetendő, adóként beállított áfaösszeget levonható adóként nem veheti figyelembe (áfatörvény 212. §). Az áfalevonási jog az utazásszervezőt azért nem illeti meg, mert az árrésadó alá eső szolgáltatásnyújtásokhoz kapcsolódó input áfa nem levonható akkor sem, ha azt az utazásszervezőre áthárítják, és akkor sem, ha azt fordított adózás alkalmazásával magának az utazási irodának kell megállapítania és megfizetnie.

Azonban a fordított adózás keretében megfizetett áfa az árrés-számításnál adóalapot csökkentő tényezőként jelenik meg. Az áfatörvény 210. § (2) bekezdésének pontosított előírása értelmében az utazásszervező árrésének adóalapja az utastól beszedett nettó ellenérték, csökkentve az utas javára megrendelt

szolgáltatások adóval számított ellenértékével (a korábbi szöveg szerint adót is tartalmazó ellenértékével). Az így számított adóalapra kell a 27% áfát felszámítani.

➤ Ha tehát az utazásszervező az utasoktól nettó 150 e Ft/fő részvételi díjat szed be, és az utas javára saját nevében 300 € értékben (300 szorozva pl. 310 Ft-tal=93 e Ft) vesz igénybe szolgáltatást a külföldi utazásszervezőtől, úgy az igénybevett szolgáltatás után 93 e Ft*0,27=25 110 Ft áfát kell fordított adózás keretében megfizetnie. Az ily módon megfizetett áfa az árrésadó alapját csökkentő tényezőnek minősül.

Árrés: az áfatörvény szerint egy különbözet, amely tartalmazza az áfát, ha az EU-ba irányuló utakról van szó. Az áfa kiszámítása:

$$150\,000\text{ Ft} - (93\,000\text{ Ft} + 25\,110\text{ Ft}) = 31\,890\text{ Ft}$$

A 27%-os áfa felülről számított kulcsa: 21,26%

$$\text{Árrésadó: } 31\,890 * 21,26 = 6\,780\text{ Ft}$$

A törvénytörvény a végső felhasználói nyilatkozattól teszi függővé, hogy az árrés alkalmazható-e, ezért az utazásszervezőnek minden esetben nyilatkoznia kell az ügyfelet arról, hogy:

- a szolgáltatást nem adóalanyként, vagy nem adóalanyi minőségében (azaz utasként) veszi-e igénybe,
- adóalanyként saját nevében és javára, tehát végső felhasználóként (azaz utasként) veszi-e igénybe,
- adóalanyként saját nevében, de más javára (azaz nem utasként) veszi-e igénybe.

Ingatlanáfa

Megváltoztak az ingatlannal kapcsolatos áfaszabályok is. Egyrészt egy EU-rendeletre kapcsolódóan szabályozták az ingatlannal kapcsolatos szolgáltatások fogalmát, másrészt az OTÉK rendeletre hivatkozással megváltozott a hasznos alapterület fogalma, ill. egyszerű bejelentéssel létrehozott ingatlanok esetén változott az újnak minősülő ingatlanok fogalma.

Az építési engedélyek változásával az ingatlan létrehozása, bővítése, vagy olyan egyéb megváltoztatásra irányuló építési-szerelési tevékenység, melyet egyszerű bejelentéshez kötöttek, a fordított adózás alá tartozik.

Az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnyújtás az áfa szempontjából meghatározott fogalom, amelynél a teljesítési hely az a hely, ahol az ingatlan fekszik. Az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások csak azokat a szolgáltatásokat foglalhatják magukban, amelyek kellőképpen közvetlen kapcsolatban állnak az adott ingatlannal.

Az EU-szabályozáshoz kapcsolódó változás eredményeként a saját nevében eljáró adóalany által a szállodaiparban vagy hasonló funkciót betöltő ágazatban, mint például nyári táborhelyeken vagy kemping céljára kialakított területeken való szállásnyújtással összefüggésben nyújtott távközlési-, műsor- vagy elektronikus úton nyújtott szolgáltatások teljesítési helyének meghatározása céljából e szolgáltatásokat az adott helyszíneken nyújtott szolgáltatásnak kell tekinteni.

AZ ÜDÜLTETÉS SZABÁLYAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA

A dolgozók saját üdülőben történő üdülésének elszámolása

Előfordul, hogy a dolgozók üdültetését a munkáltató úgy kívánja megoldani, hogy üdülési lehetőséget biztosít számukra a nem üzleti célból fenntartott üdülőjében. Nem minősül üdülőnek például a kempingben bérelt sátorhely vagy lakókocsi. Az üdülőben a vendégforgalomnak legalább 80 %-ban üdültetési szolgáltatásból kell származnia; az üdülőnek belföldinek kell lennie; legalább 3 szobával és 11 férőhellyel kell rendelkeznie; saját tulajdonban vagy kezelésben kell lennie. Ez utóbbi kitétel alapján az üdülő tulajdoni lapján szerepelnie kell a társaság tulajdoni vagy kezelési jogának (tehát nem lehet bérelt üdülő).

Ma már akkor is érvényesül – a törvényben meghatározott mértékig – a kedvezményes adózás, ha a munkavállaló közeli hozzátartozója nem a munkavállalóval együtt üdül, ez korábban ugyanis feltétel volt. Ezt a módosítást figyelembe véve kell a 80/2004-es APEH Iránymutatást tanulmányozni.

Az üdülés biztosításának komplex adóügyi kezelése

Egy cégcsoporton belül bármelyik cég (az anya- és a leányvállalat egyaránt) biztosíthat kedvezményes adózású üdülést a cégcsoport dolgozóinak. Ezen túlmenően kibővült a kedvezményesen adóztatható szolgáltatásban részesíthetők köre is. Így kedvezményes adózás mellett biztosítható a szakképző iskolai tanulónak, a kötelező szakmai gyakorlat idején a hallgatónak, valamint a nyugdíjas közeli hozzátartozójának és az elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozójának is az üdülési szolgáltatás a törvényben meghatározott értékhatárig.

A szolgáltatás biztosítása az adóév első napján érvényes minimálbér összegéig (2017-ben 128 000 forintig) kedvezményesen adózik, ami azt jelenti, hogy a juttatott értéknek az 1,18 szorzóval bruttósított összegére vetítve kell az adókötelezettséget megállapítani.

Alapvető fontosságú meghatározni az önköltséget, mivel ez az alapja a nyújtott szolgáltatási érték meghatározásának.

Ha az üdülőt kizárólag jogosultak üdültetésére használják (tehát nem élnek a 20%-os piaci értékesítés lehetőségével), akkor a fenntartás költségeinek áfája nem vonható le.

Az önköltség megállapításához az üdülő fenntartásának teljes évi – nem csak az üdülési napokra jutó – költségeit kell számba venni. Ilyen költség különösen az értékcsökkenés, az energiaköltség, a fenntartás és javítás költsége, az üdülőben alkalmazottak személyi jellegű juttatásai. Ha az üdülési szolgáltatás étkezést is magába foglal, úgy az étkezéshez kapcsolódó anyag- és egyéb költség, külső konyha által biztosított étkezésnél a közvetített szolgáltatás értéke is hozzászámítható.

A javasolt eljárás a következő:

- tervezzük meg az üdülő összes várható költségét az előző év adatai alapján,

- tervezzük meg az üdülési napok számát (pl. 6 szoba, szobánként 3 fő, üdülési időtartam 120 nap, az összesen 2 160 üdülési nap),
- kalkuláljuk ki az egy főre egy napra jutó költséget (összes költség/ 2 160 nap),
- határozzuk meg az adómentesen adható napok számát (128 000 Ft/fő juttatással).

A munkaadó (kifizető) csupán az 1,18 szorzóval bruttósított összegre vetítve 15% szja és 22% eho megfizetésével tud juttatást adni a dolgozóinak, a magánszemélyt nem terhelik járulék-kifizetések. Ha a magánszemélynek az adózott pénzéből kellene fedeznie az üdülését, úgy közel dupla bruttó bérét kellene erre a célra felhasználnia.

Az üdülési szolgáltatás biztosításához szükséges beszerzések áfája nem vonható le.

Ha az adózó a vele munkaviszonyban álló magánszemélynek, illetve vezető tisztségviselőjének, tevékenységében személyesen közreműködő tagjának, valamint az adózóval korábban munkaviszonyban álló, saját jogú nyugdíjasának, valamint az említett magánszemélyek közeli hozzátartozójának adja az üdülési szolgáltatást, akkor a juttatás költségként elszámolható.

Ha a költségként elszámolható juttatáshoz adófizetés is kapcsolódik, akkor költségként a fizetett adók is elszámolhatók.

Kettős könyvviteli elszámolás

Az üdülő költségeinek elszámolása:

T511 Vásárolt anyag bruttó értéken

K454 Szállító a bruttó értékkel

T541 Bérköltség

K4711 Kereset-elszámolási számla

T56 Bérjárulékok

K473 Társadalombiztosítási kötelezettség

(továbbá minden olyan ráfordítás, amely az üdülő fenntartásával kapcsolatban felmerül)

Az üdülő éves önköltségét a számviteli politikánkban meghatározott módon állapítjuk meg és a kiszámolt értéket teljesítményértékként állományba vesszük.

Az üdültetési juttatás elszámolása:

T551 Személyi jellegű kifizetések a szolgáltatás összegével

K582 Az üdülő teljes önköltsége

T551 Személyi jellegű kifizetések az szja mértékével

K462 szja-elszámolás (a szolgáltatás adóalapjának 15 %-a)

T551 Személyi jellegű kifizetések az eho mértékével

K463 Eho-elszámolás a szolgáltatás adóalapjának 22 %-ával

Egyszeres könyvviteli elszámolás

Az üdülő költségeinek elszámolása:

NF - Pénztár (bank) kiadás a számla értékével

NF - Anyag és árubeszerzés a számlaértékkel

NF - Pénztár (bank) kiadás minden egyéb, az üdülő fenntartását szolgáló költséggel

NF - Bérek és járulékok, egyéb termelési költségek a kifizetett összeggel

Az üdültetési juttatás elszámolása:

Analitikus nyilvántartás alapján az anyag- és árubeszerzés, bérek és járulékok, egyéb termelési költségek rovatból átvezetjük a munkabér és közterhei rovatba. Analitikus nyilvántartásban rögzítjük az átadást.

NF - Pénztár (bank) kiadás a 15% szja értékével

NF - Egyéb termelési és kezelési költség az szja értékével

NF - Pénztár (bank) kiadás az eho értékével

NF - Egyéb termelési és kezelési költség az eho értékével

Szja szerinti adózás

Az üdülő költségeinek elszámolása:

PK - Pénztár (bank) kiadás a számla értékével

PK - Anyag és árubeszerzés a számlaértékkel

PK - Pénztár (bank) kiadás minden egyéb, az üdülő fenntartását szolgáló költséggel

PK - Bérek és járulékok, egyéb termelési költségek a kifizetett összeggel

Az üdültetési juttatás elszámolása:

Analitikus nyilvántartás alapján az anyag és árubeszerzés, bérek és járulékok, egyéb termelési költségek rovatból átvezetjük a munkabér és közterhei rovatba. Analitikus nyilvántartásban rögzítjük az átadást.

PK - Pénztár (bank) kiadás a 15% szja értékével

PK - Egyéb termelési és kezelési költség az szja értékével

PK - Pénztár (bank) kiadás az eho mértékével

PK - Egyéb termelési és kezelési költség az eho értékével

LAKÁS BÉRBEADÁSA

Bérbeadási tevékenységet az áfatörvény előírásaiból következően főszabály szerint csak adószám birtokában lehet végezni, de a lakást (lakóingatlant) nem egyéni vállalkozóként áfamentesen bérbeadó magánszemélyek mentesülnek a bejelentkezés és adószám-megállapítás alól. Ez alól kivétel, azaz kötelezően áfaköteles az olyan bérbeadás, amely tartalma alapján (pl. fizetővendéglátás) kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás nyújtásának minősül (ugyanígy kivétel a közlekedési eszköz elhelyezésének, parkolásának biztosítását szolgáló bérbeadás, pl. garázs bérbeadása).

Áfaköteles ingatlan-bérbeadás esetén a magánszemély az általános szabályoknak megfelelően köteles áfaalanyként bejelentkezni a 17T101 számú nyomtatványon az adóhatósághoz, és adószámot kérni. Amennyiben alanyi adómentességet kíván választani (és annak törvényi feltételei fennállnak), úgy a nyomtatvány megfelelő részén ezt jelezheti.

Csekket a NAV ügyfélszolgálatain személyesen lehet kérni, vagy igényelhető a www.nav.gov.hu honlapon található, CSEKK elnevezésű nyomtatványon, illetve a „Kérelem készpénz-átutalási megbízás (csekk) igényléséhez” nyomtatványon.

Különbséget kell tenni a hosszabb időre szóló ingatlan-bérbeadás és a rövid távú, néhány vendégéjszakára szóló szolgáltatás között. Míg az egyiknél nem, a másiknál kötelező az adószám.

A lakáskiadás feltételeit nem árt szerződésben rögzíteni.

Mivel a magánszemély általi, nem turisztikai célú bérbeadás mentes az áfa alól, a havi lakbérrel számlát nem, de átvételi elismervényt ki kell állítani, vagy nyomon követhetően jegyezni kell a tulajdonos bevételeit.

A bérbeadásból származó jövedelmet a bevételből két módon lehet megállapítani.

Az egyik lehetőség a tételes költségelszámolás, amikor a bevételt csökkentik az igazolt költségek (közüzemi számlák, felújítási költségek) és az értékcsökkenés.

A másik lehetőség, hogy a teljes bevételből 10 százalék költséghányad levonásával állapítja meg jövedelmét a bérbeadó.

A jövedelem után negyedévenként adóelőleget kell fizetni, és az éves adóbevallásban önálló tevékenységből származó jövedelemként kell feltüntetni.

Az adó mértéke 15 százalék, az egészségügyi hozzájárulás pedig egymillió forint jövedelem felett 14 százalék.

Más a helyzet a turisztikai jellegű bérbeadásnál, ami az egyéb szálláshely-szolgáltatás kategóriába tartozik és üzletszerű gazdasági tevékenységet jelent, rendszerint nem huzamos jellegű, pihenésre szolgáló szálláshely és ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtásával.

Az ingatlantulajdonosok ebben az esetben többféle tevékenységi forma és adózási mód közül választhatnak. A legtöbben adószámot magánszemélyként adnak szállást a vendégeknek. A szálláshely-szolgáltatás az adott település jegyzőjének engedélyéhez kötött és csak adószámmal lehet végezni.

KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉG ADÓZÁSA

Kiegészítő tevékenységet folytatónak az az egyéni, illetve társas vállalkozó minősül, aki a vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytatja, továbbá az az öregségi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Saját jogú nyugdíjasnak minősül az a természetes személy, aki (a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.), illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával meghatározott)

- * saját jogú nyugellátásban,
- * a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben,
- * Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
- * a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül.

Saját jogú nyugellátásnak minősül

- * az öregségi nyugdíj,
- * a rehabilitációs járadék (törvényi rendelkezés miatt már nem állapítható meg).

Az öregségi nyugdíj a meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás.

Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik (Tny. 18. § (2a)).

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a 2011. december 31-én rehabilitációs járadékban részesülő személynek – felülvizsgálat elvégzése nélkül – az ellátás hatósági döntésben megállapított időtartamáig a rehabilitációs járadékot továbbfolyósítja.

Kereseti korlát kiegészítő tevékenységű vállalkozónál

Azoknak a vállalkozóknak, akik az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt részesülnek ellátásban, a nyugdíjjárulék alapját képező jövedelmük éves szinten nem lehet több, mint a tárgyév első napján érvényes minimálbér 18-szorosa (ez 2017-ben $128\,000 \cdot 18 = 2\,304\,000$ Ft).

Fontos tudni, hogy ez a korlát a nőknek a 40 éves szolgálati idő megszerzésére tekintettel történő, év közbeni nyugdíjazása esetén is érvényes.

PÉLDÁK AZ ADÓSZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁRA

SZÁLLODAI ÁFA

A hotelszolgáltatás abban az országban adóköteles, ahol a hotel található. A magyar törvények szerinti áfabesorolást, azaz a 18%-os kulcs alkalmazását egy 2009-es, még érvényes állásfoglalás határozza meg. Eszerint a 18%-os kulcs alkalmazható annál a szállodai szolgáltatásnál, amely az adott szállodában a legkevesebb szolgáltatástartalommal bír. Így a szoba kötelező reggelivel (jellemzően egy áron, és nem külön tételben számlázva a reggelit) természetesen 18%-os. A csomagok több szolgáltatást tartalmaznak, ezért a számlán a szoba reggelivel 18%-os, de a városnézés, a parkolás, stb. önálló szolgáltatások általában 27%-os áfakulcs alá esnek. Ha a szállodában csak félpanziós szolgáltatásnyújtással lehet szobát kapni, akkor a félpanziós szobaár kalkulációjánál is 18% az áfa.

2017-től az éttermi vendéglátás áfakulcsa is 18% ott, ahol az SZJ számmal kapcsolatos feltételek teljesülnek.

Szoba+reggeli áfakulcsa: 18%

A saját melegkonyhás étteremben elfogyasztott ebéd, vacsora (étel) fogyasztásának áfakulcsa: 18%.

A helyben készített alkoholmentes italfogyasztás (kávé, limonádé, stb.) áfakulcsa: 18%

Az alkoholos italok és a nem helyben készített üdítők fogyasztásának áfakulcsa: 27%

A szervízdíj vagy 27%, vagy külön kell felszámítani a 18%-os fogyasztásra eső és a 27%-os fogyasztásra eső díjat.

A VENDÉGLÁTÁS ÁFÁJA

Példánkban a vendég az étteremben vacsorázik, majd külön, elvitelre is vásárol.

1. Melegkonyhás étteremben felszolgált vacsora, mint vendéglátóipari szolgáltatás:

Étel:	5 000 Ft
Üdítő, helyben készített:	1 000 Ft
Ételfelszolgálói díj:	550 Ft
Alkoholos ital:	2 000 Ft
Üdítő, nem helyben készített:	1 000 Ft

Italfelszolgálati díj: 300 Ft

Fizetendő: 9 850 Ft

Ebből

Az első három szolgáltatás 18% áfát tartalmaz, $6550 \text{ Ft} \cdot 15.25 = 999 \text{ Ft}$

A többi szolgáltatás 27% áfát tartalmaz, $3300 \cdot 21,26 = 702 \text{ Ft}$

2. Termékértékesítés (megrendelt, becsomagolt, liszt vagy tej felhasználásával készült termék és külön egy adag teljes étel, pl. székelykáposzta):

18%-os áfaalap: 1000 Ft, áfa 180 Ft Fizetendő: 1180 Ft

27%-os áfaalap: 2000 Ft, áfa 540 Ft Fizetendő: 2540 Ft

Vendég által fizetendő végösszeg: 13 570 Ft

AZ UTAZÁSSZERVEZÉS ÁFÁJA

1. *Kiutazás magánszemély utas részére, úti cél: Európai Unió belüli ország.*

a) Összeállítjuk a csomagot, az adatok előkalkulációs árfolyamon számítva:

Szállás: külföldi hotel a vendég nevére foglalva, 100 000 Ft

Idegenforgalmi adó: 10 000 Ft

Városnézés: 20 000 Ft

Repülőjegy: 70 000 Ft

Utas javára megrendelt szolgáltatás összesen: **200 000 Ft**

Utastól átvett ellenérték: 230 000 Ft

Különbözet, mely az áfát tartalmazza: **30 000 Ft**

Áfa: **6378 Ft**

b) Adatok a teljesítés (az utas hazaérkezése) napján érvényes árfolyammal számítva:

Szállás: külföldi hotel a vendég nevére foglalva, 110 000 Ft

Reggeli: 11 000 Ft

Városnézés: 5000 Ft

Repülőjegy: 70 000 Ft

Utas javára megrendelt szolgáltatás összesen: **196 000 Ft**

Utastól átvett ellenérték: 230 000 Ft

Különbözet, mely az áfát tartalmazza: **34 000 Ft**

Áfa: a tényleges árres magasabb, mint a kalkulált, a különbözetre eső áfa **7228 Ft**. Az áfa-bevallásban a fizetendő áfa 850 Ft.

Ha az úti cél nem az EU-n belüli, akkor a különbözet után nem kell áfát fizetni.

Ha a fenti adatokkal az utas javára más tour operatortól vásárolják meg az utazásszervezési szolgáltatást, és arról egy áfa nélküli vagy egy fordított áfas jelzésű számlát állítanak ki, akkor az utas javára megrendelt szolgáltatás Magyarországon válik adókötelessé.

A példában a kalkuláció szerinti árfolyammal számítva 54 000 Ft áfa fizetendő (amely, ha utasnak történik az értékesítés, nem vonható le, azaz levonásba nem helyezhető). Az utas javára megrendelt szolgáltatás így áfával együtt összesen 254 000 Ft.

c) Az utastól kért ellenértéknek ez esetben többnek kellene lennie, mint az előző példában. Tegyük fel, hogy a piac ezt nem teszi lehetővé, ezért csak 260 000 Ft-ig tudja az iroda az árat felemelni.

Az utastól kapott összeg: 260 000 Ft

Az utas javára megfizetett összeg: **248 920 Ft**

Az utas visszaérkezésének napja szerinti árfolyammal számolva **196 000 Ft**, amely után 52 920 Ft a fizetendő áfa, összesen 248 920 Ft

A különbözet **11 080 Ft**, amely tartalmazza a **2355 Ft** áfát.

Be van fizetve és nem lett levonva 54 000 Ft.

Be kellene fizetni $52\,920 + 2\,355 = 55\,275$ Ft-ot.

Tényleges áfafizetési kötelezettség: 1 275 Ft.

Ha az utazási iroda utas javára nem EU-országból és nem EU-országba irányuló szolgáltatásként vásárol utazásszervezési szolgáltatást, akkor hasonló a szabály, mint az előbbieken (tehát a beszerzési ellenértékre a fordított áfa szabályai szerint a megrendelő székhelyén kell eleget tenni. Tehát fel kell számítani és nem vonható az áfája az utas javára megrendelt szolgáltatásnak, csak az út árrese, azaz a különbözete nem áfaköteles.

2. Beutazás

Utazásszervezési szolgáltatás (csomag) Kiajánlási ár partner tour operatornak (EU- vagy 3. országbeli)	
Szállás	94 400 Ft
Egyéb	127 000 Ft
Utazásszervezés összesen	221 400 Ft magyar áfa nélkül!
Továbbértékesítés:	Fordított áfa, ami a vevőt terheli
Bekerülési érték (belföldi szállítóktól bejövő számlák)	
Szállás alapszolgáltatás	50 000 Ft *1,18= 59 000 Ft

Egyéb	70 000 Ft *1,27= 88 900 Ft
Magyar szolgáltatások összesen	147 900 Ft
Levonható áfa	9000+18 900= 27 900 Ft

Fordított áfa alkalmazható

Kiajánlási ár partner tour operatornak (EU- vagy 3. országbeli, továbbértékesítésről nyilatkozik, van EU-s adószáma, cégbejegyzése igazolt)	
Utazásszervezési szolgáltatás	180 000 Ft (áfát nem tartalmaz, a vevő országának kulcsa szerinti áfa a vevőt terheli)
Bekerülési érték (szállítói számlák)	
Szállás	50 000 Ft *1,18= 59 000 Ft
Egyéb	70 000 Ft *1,27= 88 900 Ft
Levonható áfa	27 900 Ft
Összes nettó érték	120 000 Ft

FELHASZNÁLT IRODALOM

<http://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/hirek/igy-adozunk-jovore>

<http://kamaraonline.hu/>

<http://www.adko.hu>

<http://www.mkvk.hu/>

http://adozona.hu/2017_es_valtozasok

<http://www.adko.hu/index.php>

<http://vadaszivan.hu/index.php?/archives/3-Munkaltatoi-szallas-es-tamogatas.html#extended>

<http://www.mkvk.hu/>

<https://www.pwc.com/>

http://adozasrolerthoen.blog.hu/2016/09/27/jelentosen_megvaltoztak_a_jogdijakkal_kapcsolatos_kedvezmenyek